

รายงานพลสรุป
การประเมินโครงการ

การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ” : ผลลัพธ์ในกลุ่มผู้เรียน (พ.ศ. 2549 - 2551)

โดย
Health Counterparts Consulting

มหาวิทยาลัยมหิดล

สนับสนุนโดย

รายงานผลสรุปการประเมินโครงการ
การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ”
: ผลลัพธ์ในกลุ่มผู้เรียน (พ.ศ. 2549-2551)

โดย

Health Counterparts Consulting

ธันวาคม 2551

รายงานผลสรุปการประเมินโครงการ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ” : พลัสพีธีในกลุ่มผู้เรียน (พ.ศ. 2549-2551)

โดย

Health Counterparts Consulting

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2551 จำนวน 600 เล่ม

จัดพิมพ์โดย : Health Counterparts Consulting
อาคารสุโขทัย ตึก 18 ชั้น 3 ซอยรามคำแหง 30/1
ห้วยหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
โทร. 0-2321-6217 แฟกซ์ 0-2321-6217
ภายใต้การสนับสนุนของกองทุนโลก กระทรวงสาธารณสุข (GFATM)

ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม : สติത്യ แหลมกล้า

พิมพ์ที่ : พี.เอส.ซีพพลาย โทร.081-622-6558 แฟกซ์ 0-2275-2783

บริหารจัดการโครงการโดย

สนับสนุนโดย

“ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง
สามารถให้ผลดีในการสร้างความตระหนัก
ของนักเรียนและเกิดทักษะและพฤติกรรม
ที่เหมาะสม รวมทั้งพฤติกรรมป้องกัน
ความเสี่ยงของนักเรียนในอนาคตมากขึ้น ”

สารบัญ

คำนำ	8
คำขอบคุณ	10
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (ภาษาไทย)	12
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (ภาษาอังกฤษ)	20
บทนำ	28
ความเป็นมา	28
วิธีการศึกษา	30
<i>กลุ่มเป้าหมาย</i>	30
<i>แผนการสำรวจและวิธีการเก็บข้อมูล</i>	30
<i>จำนวนตัวอย่างนักเรียนที่สำรวจ</i>	31
<i>เนื้อหาแบบสอบถาม</i>	32
<i>ข้อจำกัดที่พบในการเก็บข้อมูลภาคสนาม</i>	32
ผลการศึกษา	34
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	35
ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเอดส์	36
ความรู้ความเข้าใจเรื่องช่องทางเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี	38
ทัศนคติต่อเรื่องเพศสภาวะ เพศวิถี และสัมพันธ์ภาพกับคนรอบข้าง	43

ทักษะการจัดการเรื่องเพศของนักเรียน	46
การเปิดใจพูดเรื่องเพศ	46
ความมั่นใจต่อการจัดการสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียน	48
การรับรู้เรื่องผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์ อุปกรณ์เพื่อป้องกันและ	48
แหล่งบริการสุขภาพวัยรุ่น	
ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันความเสี่ยง	52
ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์	52
การสื่อสารกับคู่เรื่องความเสี่ยง	55
การใช้วิธีป้องกันความเสี่ยงในเพศสัมพันธ์	57
อภิปราย บทสรุป และข้อเสนอแนะ	62
ภาคผนวก	66
แบบสอบถามกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา (รอบที่ 3)	67
แบบสอบถามกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา (รอบที่ 3)	78

สารบัญตารางและแผนภูมิ

ตาราง

ตารางที่ 1	ร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ระบุแหล่งความรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี	43
ตารางที่ 2	บุคคลที่นักเรียนอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ด้วยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย (ผลการสำรวจในรอบที่ 2)	52

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	ร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา (ผู้ที่ตอบถูกตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 20 ข้อ)	36
แผนภูมิที่ 2	ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา (ผู้ที่ตอบถูกต้องตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไปจาก 13 ข้อ)	37
แผนภูมิที่ 3	ร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบว่าไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	39
แผนภูมิที่ 4	ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ตอบว่าไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	40
แผนภูมิที่ 5	ทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา	42
แผนภูมิที่ 6	ทัศนคติต่อเพศสภาวะ เพศวิถี และสัมพันธ์ภาพของนักเรียน	45
แผนภูมิที่ 7	การเปิดใจพูดเรื่องเพศของนักเรียน	47
แผนภูมิที่ 8	ความมั่นใจของนักเรียนต่อการจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ	49

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 9	การรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์เพื่อการป้องกัน	51
แผนภูมิที่ 10	ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษา เปรียบเทียบผลสำรวจ 3 รอบ	53
แผนภูมิที่ 11	ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเทียบผลสำรวจ 3 รอบ	54
แผนภูมิที่ 12	การสื่อสารกับคู่เรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์	56
แผนภูมิที่ 13	การสื่อสารกับคู่เรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา	57
แผนภูมิที่ 14	นักเรียนอาชีวศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ตอบว่าเคยใช้ถุงยางอนามัย	58
แผนภูมิที่ 15	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ตอบว่าเคยใช้ถุงยางอนามัย	59
แผนภูมิที่ 16	การใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์	60
แผนภูมิที่ 17	การใช้ยาคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์	60
แผนภูมิที่ 18	การใช้วิธีป้องกันในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์	61

ตลอดระยะเวลาที่โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ ที่องค์การ PATH เป็นผู้ดำเนินการหลัก ร่วมกับหลากหลายหน่วยงานภาคี ทั้งจากภาคการศึกษา สาธารณสุข และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยได้เริ่มดำเนินงานเพื่อผลักดันให้เพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา มาตั้งแต่ปี 2547 ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานบริหารกองทุนโลกเพื่อเอ็ดส์ วัณโรค และมาลาเรีย ประเทศไทย องค์การ PATH ได้มอบหมายให้คณะบุคคล Health Counterparts Consulting เป็นผู้ดำเนินการด้านการประเมิน และติดตามผล คูขนานไปกับการดำเนินงานของภาคีต่างๆ โดยได้มุ่งติดตามทั้งในส่วนของระบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ในสถานศึกษาและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน โดยใช้วิธีการทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

องค์การ PATH หวังว่า ผลการประเมินที่คณะบุคคล Health Counterparts Consulting ได้จัดทำเป็นรายงานนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เป็นภาคีในโครงการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลักดันงานด้านการป้องกันเอ็ดส์ และการส่งเสริมเพศศึกษา ได้ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินถึงโจทย์สำคัญที่ว่า เราควรจะจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในอนาคตอย่างไร เพื่อให้เกิดผลต่อวิถีคิดและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนหรือกลุ่มเยาวชนในระบบสถานศึกษา รวมถึงทักษะการจัดการและความสามารถในการคิดและตัดสินใจในชีวิตประจำวัน กับบุคคลรอบข้างของนักเรียน

องค์การ PATH ต้องขอขอบคุณอย่างสูงต่อ คณาจารย์ และนักเรียน จากโรงเรียนทั้งที่ได้ร่วมโครงการ และโดยเฉพาะโรงเรียนที่แม้ยังไม่ได้ร่วมโครงการ ก็ได้แสดงน้ำใจในการเป็นพื้นที่ให้ศึกษาเปรียบเทียบ

เพื่อแสดงผลของโครงการ การสละเวลาของคณาจารย์และนักเรียน ได้สร้างการเรียนรู้ต่อผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพของเยาวชน และผลการศึกษาก็จะสร้างประโยชน์ต่อการพัฒนาสุขภาพของเยาวชนของเราในวันข้างหน้า

และสุดท้าย องค์กร PATH ขอแสดงความขอบคุณและชื่นชมต่อ คณะผู้วิจัยของ Health Counterparts Consulting ซึ่งได้ทำงานกันอย่างหนัก และพยายามควบคุมคุณภาพของการเก็บข้อมูล เพื่อให้ การศึกษาสามารถตอบโจทย์ของโครงการและเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ แม้ว่าจะมีความซับซ้อนของสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน หลายอย่างของโครงการ ที่อาจไม่เอื้ออำนวยให้การศึกษาเพื่อประเมินผล ตอบโจทย์ของปฏิบัติการโครงการได้อย่างสมบูรณ์ แต่คณะผู้ประเมินก็ใช้ ทักษะทางวิชาการ ช่วยภาคีในโครงการหาวิธีที่จะบอกผลว่าสิ่งที่พยายาม ดำเนินการกันอยู่นั้น มีความสำเร็จ หรือใกล้ ไกล จากความสำเร็จ มากน้อยเพียงไร และยังได้ริเริ่ม และทดลองใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้น มาใหม่ เพื่อรวบรวมข้อมูล เช่น “วาดรูปเล่าเรื่อง” (Story Telling/Drawing) ในการเก็บข้อมูลในกลุ่มเยาวชน ซึ่งได้จัดทำเป็นรายงานอีกเล่มหนึ่ง

องค์กร PATH และภาคีของโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ หวังว่า ผลการศึกษาที่น่าเสนอข้อมูลเชิงปริมาณในการประเมินผลการดำเนินงาน ของโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และ ตั้งใจที่จะผลักดันงานด้านการพัฒนาสุขภาพในเรื่องเพศของเยาวชน ให้รู้ตหน้าต่อไป

องค์กร PATH ประเทศไทย
ธันวาคม 2551

คำขอบคุณ

การศึกษาในกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง (ผู้เรียน) จากโครงการการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” คงจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไม่ได้ หากปราศจากความช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคล หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสถานศึกษาที่ได้เข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้

ทีมประเมินผลใคร่ขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาตัวอย่างการสำรวจรวม 45 แห่ง ทั้งที่อยู่ในโครงการและนอกโครงการ ที่ได้ให้ความร่วมมือและอนุญาตให้ทีมประเมินผลเข้าไปเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนตลอดระยะเวลา 3 ปีของงานการสำรวจ รวมทั้งนักเรียนในระดับชั้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอแสดงความขอบคุณเป็นพิเศษ ต่ออาจารย์ผู้ประสานงานโครงการ “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” ในสถานศึกษาตัวอย่าง ที่ช่วยในการประสานงานภายในสถานศึกษา และอำนวยความสะดวก งานการเก็บข้อมูลภาคสนามในสถานศึกษา สามารถลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย

และ ท้ายสุดนี้ การศึกษาครั้งนี้คงไม่เกิดขึ้น หากไม่ได้
รับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านจากหน่วยงานผู้ดำเนินการ
โครงการคือองค์การแพธ ทำให้การศึกษาประเมินผลดำเนิน
ไปได้อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาห้าปีของโครงการนี้ รวมทั้ง
การสนับสนุนจัดพิมพ์หนังสือเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการศึกษา
ให้แก่ผู้สนใจต่อไป

ทีมประเมินผล
Health Countperparts Consulting
ธันวาคม 2551

บทสรุป สำหรับผู้บริหาร

โครงการการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างอย่าง
เข้าใจ” ดำเนินการโดยองค์การแพช ภายใต้ความร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐและ
เอกชน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัย องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายเยาวชน
โครงการดำเนินการมาเป็นเวลา 5 ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 -
2551 ภายใต้การสนับสนุนจากกองทุนโลกด้านโรคเอดส์
มาเลเรียและวัณโรค (GFATM)

วิธีการประเมินผล

การประเมินผลโครงการ ดำเนินการโดย Health
Counterparts Consulting ใช้วิธีการประเมินทั้งเชิงปริมาณ
และคุณภาพ ในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียน กลุ่ม
ผู้ทำงานและผู้สอน กลุ่มผู้เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการและ
ระดับนโยบาย โดยมีการประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้า
และประเมินผลลัพธ์เป็นรายปีจนครบ 5 ปี สำหรับการ
ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียนในรายงานฉบับนี้
ใช้วิธีการสำรวจในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาและกลุ่มนักเรียน
มัธยมศึกษาที่ผ่านการเรียนรู้เพศศึกษาตามหลักสูตรโครงการ
ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ เปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนในสถานศึกษา
นอกโครงการ โดยติดตามเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มเดิมต่อเนื่อง
เป็นเวลา 3 ปี เลือกตัวอย่างนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 1
ทั้งกลุ่มอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา และติดตามจนนักเรียน
ขึ้นสู่ระดับชั้นปีที่ 3 ทีมประเมินผลเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูล
กลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปี พ.ศ. 2551

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนอาชีวศึกษา เก็บข้อมูลในสถานศึกษาในโครงการจำนวน 10 แห่ง และสถานศึกษาออกโครงการจำนวน 9 แห่ง การเก็บข้อมูลในกลุ่มนี้มีการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 4 รอบคือ รอบที่หนึ่ง ก่อนรับการเรียนรู้เพศศึกษา รอบที่สอง หลังการเรียนรู้วิชาเพศศึกษาทันที รอบที่สาม หลังการเรียนรู้ครบหนึ่งปี และรอบที่สี่ หลังการเรียนรู้ครบสองปี มีขนาดตัวอย่างนักเรียนในโครงการ เท่ากับ 1,211, 1,122, 964 และ 806 ตามลำดับ ขนาดตัวอย่างนักเรียนนอกโครงการเท่ากับ 1,104, 2,797, 1,489 และ 1,223 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาในสถานศึกษาในโครงการ และนอกโครงการ จำนวน 16 แห่ง และ 10 แห่งตามลำดับ เก็บข้อมูลรวม 3 รอบในเทอมต้นของแต่ละปีการศึกษา ในรอบการสำรวจรอบที่ 1-3 มีขนาดตัวอย่างนักเรียนในโครงการ เท่ากับ 1,974, 1,986 และ 1,760 ตามลำดับ ขนาดตัวอย่างนักเรียนนอกโครงการเท่ากับ 1,253, 1,067 และ 975 ตามลำดับ

ผลการศึกษา

● ความรู้เรื่องเพศศึกษา

นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาดีกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญตลอดระยะเวลาที่สำรวจในช่วงสามปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนของคน ที่ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 20 ข้อ อยู่ที่ร้อยละ 19.1, 41.8, 39.5 และ 39.9 ในการสำรวจ 4 รอบตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนคนที่ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปของกลุ่มนักเรียนนอกโครงการเท่ากับร้อยละ 18.0, 19.3, 24.6 และ 29.2 ในรอบการสำรวจ 4 รอบตามลำดับ สัดส่วนคนที่ตอบถูกต้องในกลุ่มในโครงการในการสำรวจรอบที่สองสูงที่สุด ซึ่งเป็นรอบหลังการเรียนรู้เพศศึกษาทันที แต่เมื่อเวลาผ่านไป 1-2 ปี ความรู้ของนักเรียนในโครงการ มีแนวโน้มต่ำลงเล็กน้อย แต่ก็ยังอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มนักเรียนนอกโครงการ

โดยรวมนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการ มีความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยมีสัดส่วนคนที่

ตอบถูกต้องตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 13 ข้อเท่ากับร้อยละ 11.0, 18.8 และ 34.3 ในรอบการสำรวจ 3 รอบตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการมีสัดส่วนคนตอบถูกต้องตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 13.1, 12.3 และ 24.0 ในรอบการสำรวจ 3 รอบตามลำดับ แม้ว่ากลุ่มนอกโครงการก็มีแนวโน้มคนตอบถูกต้องสูงขึ้นในแต่ละรอบการสำรวจแต่ก็อยู่ในระดับต่ำกว่ากลุ่มในโครงการมาก

แหล่งเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในและนอกโครงการ ในการสำรวจรอบแรกพบไม่แตกต่างกันในเกือบทุกประเด็น โดยแหล่งเรียนรู้หลักคือชั้นเรียนและสื่อต่างๆ แต่ในรอบการสำรวจรอบที่สองซึ่งเป็นหลังเรียนรู้วิชาเพศศึกษา พบว่า กลุ่มในโครงการระบุแหล่งเรียนรู้จากชั้นเรียนในเกือบทุกประเด็นสูงมากอยู่ในระดับร้อยละ 48-79 และจากสื่อเพียงร้อยละ 19-31 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนในระดับร้อยละ 22-67 และจากสื่อร้อยละ 19-47 สำหรับการสำรวจรอบหลังๆ กลุ่มในโครงการระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนลดน้อยลงจนเกือบเท่าๆ กับกลุ่มนอกโครงการในเกือบทุกประเด็น

สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ในการสำรวจรอบแรก นักเรียนทั้งสองกลุ่มระบุแหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกันคือมาจากชั้นเรียนและสื่อแต่ในสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่จะไม่แน่ใจแหล่งที่เรียนรู้ แต่มาในการสำรวจรอบที่สองและสาม นักเรียนในโครงการระบุแหล่งเรียนรู้หลักในประเด็นเรื่องเพศ เพศวิถีและเอชไอวี มาจากชั้นเรียนมากกว่าสื่อต่างๆ และมีสัดส่วนสูงกว่านักเรียนนอกโครงการ อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมนักเรียนทั้งสองกลุ่มระบุแหล่งเรียนรู้เพศศึกษามาจากสื่อต่างๆ ในสัดส่วนค่อนข้างสูงในระดับใกล้เคียงกัน

ความรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์และทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ในภาพรวม **ความรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์และความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี**ของนักเรียนทั้งมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ยังอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตามความรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนในโครงการค่อนข้างดีกว่านักเรียนนอกโครงการ

ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มในโครงการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ดีกว่านักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการในหลายๆ ประเด็นเช่น เรื่องนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี การจูบปากกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ยุงกัด และการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น สัดส่วนนักเรียนที่ตอบถูกต้องในเรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในรอบที่สองสูงที่สุดในหลายๆ ประเด็น สำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ความรู้เรื่องความเสี่ยงของนักเรียนในโครงการและนักเรียนนอกโครงการไม่ค่อยแตกต่างกันมากในรอบการสำรวจรอบที่หนึ่งและสอง แต่แนวโน้มความรู้ของนักเรียนในโครงการเพิ่มขึ้นในรอบการสำรวจรอบที่สามในหลายๆ ประเด็น เช่น นั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี จูบปาก และการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น แต่บางประเด็นเช่นเรื่องยุงกัด ฯลฯ พบความรู้ทั้งสองกลุ่มไม่ค่อยแตกต่างกัน

ในประเด็นเรื่องทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า ยังไม่อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาและกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา แม้ว่านักเรียนในโครงการมีทักษะที่ดีกว่านักเรียนนอกโครงการและแนวโน้มดีขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการในเรื่องทักษะต่อการอยู่ร่วม 4 ข้อ เท่ากับ 0.60, 0.67 และ 0.73 ในรอบสำรวจ 3 รอบ ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยทั้งสามรอบไม่แตกต่างกันคือเท่ากับ 0.62, 0.61 และ 0.62 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตลอดช่วงการสำรวจทั้งสี่รอบ คือ 0.79, 0.89, 0.90 และ 1.00 ตามลำดับ ขณะที่นักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยก็มีคะแนนเพิ่มขึ้นแต่ต่ำกว่านักเรียนในโครงการ คือ เท่ากับ 0.72, 0.80, 0.81 และ 0.86 ตามลำดับ

แหล่งการเรียนรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน โดยส่วนใหญ่ระบุว่ามาจากสองแหล่งใหญ่คือชั้นเรียน และสื่อต่างๆ จากผลการสำรวจทั้ง 4 รอบ นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการส่วนใหญ่จะได้จากในชั้นเรียน มากกว่าจากแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะคำตอบในรอบที่สอง นักเรียนระบุจากชั้นเรียนสูงถึงร้อยละ 70-77 และระบุจากสื่อต่างๆ เพียงร้อยละ 20-27 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการระบุจากชั้นเรียนเพียงร้อยละ 44-54 และมาจากสื่อต่างๆ ในสัดส่วนมากกว่าคือร้อยละ 34-43 แต่เมื่อเวลาผ่านไป 1 ปีกว่า นักเรียนในโครงการระบุการเรียนรู้จากชั้นเรียนลดน้อยลงอย่างต่อเนื่องในรอบการสำรวจสองรอบหลัง โดยในรอบสำรวจสุดท้ายเหลือเพียงร้อยละ 54-68 และมีแนวโน้มเรียนรู้จากสื่อเพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการจะได้เรียนรู้จากทั้งในชั้นเรียนและสื่อต่างๆ ในระดับที่เกือบใกล้เคียงกันคือประมาณครึ่ง-ครึ่ง

แหล่งการเรียนรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการส่วนใหญ่มาจากชั้นเรียนและเพิ่มขึ้นทุกรอบการสำรวจ โดยในรอบสุดท้ายมีสัดส่วนนักเรียนที่ระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนร้อยละ 52-62 ในขณะที่มาจากสื่อเพียงร้อยละ 19-35 แต่นักเรียนมัชฌนอกโครงการเรียนรู้จากชั้นเรียนน้อยกว่า โดยในรอบการสำรวจสุดท้าย นักเรียนระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนเพียงร้อยละ 19-52 และจากสื่อร้อยละ 23-37

๑๑ กักตุนต่อเพศวิถีและเพศสภาวะ และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

การประเมินเรื่องทักษะต่อเพศวิถี เพศสภาวะ และสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น โดยใช้ข้อความประเมิน 6 ข้อ แล้วให้ค่าน้ำหนักคะแนนตั้งแต่ 1-4 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่อยู่ในโครงการมีทักษะเชิงบวกต่อเรื่องดังกล่าวมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.79, 2.87, 2.90 และ 2.94 ในการสำรวจ 4 รอบตามลำดับ ส่วนนักเรียนนอกโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.77, 2.81, 2.87 และ 2.92 ตามลำดับ ในการประเมินประเด็นเดียวกันในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ใช้ข้อความประเมินรวม 12 ข้อ พบแนวโน้มนักเรียนในโครงการมีทักษะเชิงบวกเพิ่มขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44, 2.52

และ 2.62 ในรอบการสำรวจสามารถตามลำดับ ส่วนนักเรียนนอกโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.49, 2.52 และ 2.59 ตามลำดับ

๑ การจัดการเรื่องเพศของนักเรียน

การประเมินทักษะการจัดการเรื่องเพศของนักเรียน ด้วยการประเมิน 2 ประเด็นหลักคือ เรื่องทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดใจสื่อสารเรื่องเพศ และ เรื่องความมั่นใจของนักเรียนต่อการจัดการสถานการณ์ต่างๆ โดยในประเด็นเรื่องการเปิดใจสื่อสารเรื่องเพศ ประเมินโดยใช้ ข้อความประเมิน 4 ข้อ ให้นำหนักคะแนนตั้งแต่ 0-3 พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการ ทั้งหญิงและชายมีทัศนคติด้านบวกเกิดขึ้นมากกว่านักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการอย่าง มีนัยสำคัญ โดยการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติเชิงบวกต่อเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นมาก คือ 1.36, 1.69, 1.68 และ 1.82 ในการสำรวจสี่รอบตามลำดับ ในขณะที่ นักเรียนกลุ่มนอกโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.22, 1.36, 1.39 และ 1.51 ตามลำดับ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนในโครงการ ทั้งหญิงและชายมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดี คือทัศนคติเชิงบวกในเรื่องการเปิดใจสื่อสารเรื่องเพศสูงกว่านักเรียนนอกโครงการ อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 1.02, 1.21 และ 1.45 ในการสำรวจสามรอบ ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.92, 1.05 และ 1.24 ตามลำดับ

สำหรับการประเมินเรื่องความมั่นใจในการจัดการสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศต่างๆ โดยในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาใช้ข้อความประเมิน 7 ข้อ มีน้ำหนักคะแนนระหว่าง 0-3 นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการ ทั้งหญิงและชายมีความมั่นใจในการจัดการสูงกว่านักเรียน นอกโครงการในทุกรอบการสำรวจ เช่นเดียวกับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาเมื่อประเมินด้วย ข้อความรวม 5 ข้อ โดยให้นำหนักคะแนนระหว่าง 0-3 นักเรียนทั้งในและนอกโครงการมีความ มั่นใจเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และมากกว่านักเรียนนอกโครงการ แม้ว่าค่าคะแนนเฉลี่ยในรอบแรกของ นักเรียนในโครงการต่ำกว่านักเรียนนอกโครงการ

๑ การรับรู้เกี่ยวกับเรื่องผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์ เพื่อการป้องกัน

การสำรวจการรับรู้ต่อผลิตภัณฑ์ 4 เรื่องคือ ชุดตรวจการตั้งครรภ์ ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน ยาคุมทั่วไป และถุงยางอนามัย จากผลการสำรวจสี่รอบ แสดงให้เห็นว่านักเรียนอาชีวศึกษา ในโครงการ มีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์เพื่อการป้องกัน ในระดับ ดีกว่านักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการ โดยเฉพาะผลการสำรวจรอบที่สองมีสัดส่วน ผู้ที่ตอบว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสูงมากกว่าทุกๆ รอบ หลังจากนั้นก็ค่อยๆ ลดต่ำลง

ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เหล่านี้ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา สัดส่วนนักเรียนกลุ่มในโครงการที่ตอบว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่มีแนวโน้มสูงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะเรื่องถุงยางอนามัย พบผลการสำรวจสองรอบแรกไม่ค่อยแตกต่างกัน แต่ผลการสำรวจรอบสุดท้าย นักเรียนในโครงการที่ตอบว่ามีข้อมูลถึงร้อยละ 42.3 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการตอบมีข้อมูลถุงยางอนามัยเพียงร้อยละ 34.1

๑ ประสพการณ์ทางเพศและการป้องกันความเสี่ยงของนักเรียน

ประสพการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษา จากผลการสำรวจรอบแรก นักเรียนในโครงการที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีสัดส่วนสูงกว่านักเรียนนอกโครงการเล็กน้อย อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนอาชีวศึกษาคือ 14.5 และ 14.6 ปีในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ และบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งสุดท้ายคือ แฟน/คนรัก/คนที่อยู่กินด้วยกัน การสำรวจในรอบที่สาม นักเรียนในและนอกโครงการที่ระบุมีเพศสัมพันธ์ในหนึ่งปีที่ผ่านมา เป็น 37.9% และ 36.6% ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์มีอัตราเพิ่มขึ้นในสัดส่วนต่ำกว่ากลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผลการสำรวจรอบสุดท้าย นักเรียนในและนอกโครงการระบุมีเพศสัมพันธ์ในหกเดือนที่ผ่านมาเท่ากับ 34.8% และ 34.2% ตามลำดับซึ่งไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ อย่างไรก็ตาม นักเรียนชายในโครงการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มชายนอกโครงการ แต่กลุ่มนักเรียนหญิงในโครงการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่าหญิงนอกโครงการ

สำหรับกลุ่มมัธยมศึกษา การสำรวจรอบแรก นักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วมีร้อยละ 14.8 และ 18.7 ในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนในและนอกโครงการคือ 13.6 และ 13.5 ปีตามลำดับ ผลการสำรวจในอีกสองรอบถัดมา พบกลุ่มนอกโครงการมีประสพการณ์มีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มในโครงการอย่างมีนัยสำคัญ โดยในรอบสุดท้าย กลุ่มในโครงการมีเพศสัมพันธ์ใน 1 ปีที่ผ่านมาร้อยละ 28.5 และกลุ่มนอกโครงการร้อยละ 33.5

แนวโน้มการป้องกันความเสี่ยงเมื่อมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนในโครงการมีสูงกว่านักเรียนนอกโครงการ นักเรียนในโครงการที่ระบุว่ามีเพศสัมพันธ์จะระบุเคยใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ ทั้งอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษากลุ่มในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ระบุได้พูดคุยกับคู่เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและเรื่องถุงยางอนามัย รวมทั้งการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกัน รวมทั้งการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษานั้น แม้ว่าการสื่อสารกับคู่ในเรื่องพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มในโครงการจะดีกว่าผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนอกโครงการมากก็ตาม แต่แนวโน้มเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายและการใช้ยาคุมกำเนิดใน

เพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์เริ่มลดน้อยลงและต่ำกว่านักเรียนนอกโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบการสำรวจรอบสุดท้ายทั้งๆ ที่ผลการสำรวจรอบที่สองและสามมีการใช้สูงกว่านักเรียนนอกโครงการ

ข้อสรุปจากผลการศึกษา

- โดยภาพรวม นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนในโครงการ มีความรู้เรื่องการป้องกัน และทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี เพศสภาวะ และสัมพันธ์ภาพต่อผู้อื่น ในระดับดีกว่านักเรียนในกลุ่มโรงเรียนนอกโครงการ อย่างไรก็ตาม ทัศนคติเชิงบวกในบางเรื่องของนักเรียนก็ยังไม่อยู่ในเกณฑ์สูงที่น่าพอใจ
- แม้ว่านักเรียนในโครงการทั้งอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี แต่ระดับการเปลี่ยนแปลงในบางเรื่องยังไม่มากพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีด้วยการใช้ถุงยางอนามัยในผู้ที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ฯลฯ
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อของนักเรียนอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ในและนอกโครงการ ยังไม่ดีเพียงพอ
- การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาไม่ได้มีผลให้นักเรียนมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด โดยประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในและนอกโครงการในการสำรวจรอบสุดท้ายไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม นักเรียนชายในโครงการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มชายนอกโครงการ แต่กลุ่มนักเรียนหญิงในโครงการ มีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่าหญิงนอกโครงการ ส่วนในกลุ่มมัธยมศึกษา กลุ่มนอกโครงการมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มในโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- กลุ่มในโครงการ มีแนวโน้มการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมความเสี่ยงและการป้องกันกับคู่มากกว่ากลุ่มนอกโครงการ โดยเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ มีการใช้ถุงยางอนามัยสูงขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจทั้งสองรอบ
- การจัดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่อง อาจส่งผลต่อทัศนคติ ความเข้าใจ ความตระหนักในการป้องกันความเสี่ยงของนักเรียนซึ่งผลการสำรวจเห็นชัดเจนในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้เพศศึกษาเพียงหนึ่งเทอมเท่านั้น ทำให้ผลลัพธ์ของนักเรียนกลุ่มนี้ในการสำรวจรอบถัดมาหลังการเรียนรู้แล้วลดน้อยลง

ข้อเสนอแนะ:

- โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจและโรงเรียน ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นสม่ำเสมอมากขึ้น โดยเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่ควรกระจายการเรียนรู้วิชาเพศศึกษาให้ต่อเนื่องทุกเทอมเช่นสถานศึกษามัธยมศึกษา ในโครงการ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาต่อเนื่องและปลูกฝังความตระหนักไปจนถึงระดับที่ติดลึกในตัวนักเรียน
- การจัดการเรียนรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์และการป้องกันความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวียังเป็นจุดอ่อนของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาของโครงการ จำเป็นต้องมีการทบทวนบทเรียนการสอนว่ามีจุดอ่อนอะไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นส่วนของตัวหลักสูตรเองหรือตัวผู้สอน ในเชิงเนื้อหา และเทคนิคการสอนเรื่องช่องทางเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

Executive Summary

“**Teenpath**” is a sexuality education project implemented by PATH in coordination with multiple and various partners in both the public and private sectors including the Thai Ministry of Public health, Ministry of Education, universities, NGOs, and youth networks. Teenpath has been implemented for five years (2004-2008) with support from the Global Fund to fight AIDS, TB and Malaria (GFATM).

Evaluation methods

Evaluation of the Teenpath implementation was carried out by Health Counterparts Consulting. The evaluation used a combination of qualitative and quantitative methods to collect data from in-school students, teachers, and persons relevant to both implementation and the policy-making process. The purpose of the evaluation was to document Project progress and outcomes over five years. This summary is a report of the component of the evaluation that focused on a sample of in-school vocational and general high school students who had been exposed to the Project’s sexuality education curriculum, and compared these with results for students outside the Project area. Data were collected from the same groups of students over a three-year period, starting with Year 1 students in both vocational and general high school institutions through completion of Year 3. The period of data collection covered 2006 through 2008.

The sample of vocational students came from ten schools in the Project area and nine controls (outside the Project area). Four rounds of data collection were conducted: a baseline round before exposure to the sexuality education curriculum, a second round after completing the curriculum, a third round one year after the second round, and a fourth round two years after completing the curriculum. The sample sizes by round for Project schools were 1,211, 1,122, 964 and 806, while the sample sizes for the control schools were 1,104, 2,797, 1,489, and 1,223 respectively.

The sample for the general high school students came from 16 schools in the Project area and ten controls (outside the Project area). Three rounds of data collection were conducted at the start of each academic term. The sample sizes by round for Project area schools were 1,974, 1,986, and 1,760, while the sample sizes for control schools were 1,253, 1,067, and 975 respectively.

Results

- **Sexuality education knowledge**

The level of sexuality education knowledge among vocational school students in the Project area was significantly greater than that for non-Project area schools for all three rounds of follow-up surveys. The percent who could correctly answer at least 10 out of 20 knowledge questions increased from 19.1% to 41.8%, 39.5% and 39.9% respectively. By contrast, the percent of control school students who could answer at least 10 questions correctly changed from 18.0% to 19.3%, 24.6% and 29.2% respectively over four rounds. The highest percentage of correct response was achieved by Project-area school students in the second round of data collection, which was administered shortly after the conclusion of the curriculum. Yet it is noteworthy that even though the percent of correct responses for Project-area students decreased somewhat

at one and two years after completing the course, the levels of knowledge are still distinctly higher than the percent for those students in control schools.

General high school students who were exposed to the Teenpath curriculum had significantly higher sexuality education knowledge than students in the control schools, and showed an increasing trend in knowledge over rounds. The proportion who could correctly answer at least six out of 13 items in the knowledge test increased from 11.0% to 18.8% and 34.3% over three rounds. By contrast, the percentage of students in the control schools answering six or more items correctly changed from 13.1% to 12.3% and 24.0% respectively. Even though the control area students showed improvements in knowledge by Round 3, their level of awareness was still distinctly lower than that for the Project-area school students.

The sources of knowledge about sexuality education for Project and control area vocational students were not different at the time of the baseline survey and mostly included the classroom and various media as key sources. However, by Round 2, the Project-exposed students reported the classroom as their source of knowledge more than for non-classroom sources for almost all items (48%-79% and 19%-31% respectively). By contrast, the control area students cited the classroom as their source of knowledge in a range of 22% to 67% compared to 19% to 47% for other sources; which is not such a clear distinction. It is noted that in Rounds 3 and 4 the percent of students citing the classroom as the source of sexuality education knowledge decreased for Project-area schools and converged with response levels for the controls for almost all items.

In the baseline round for general high school students, there was not much difference in source of sexuality education knowledge (classroom or non-classroom) or between Project and control area schools. Many respondents were “not sure” of their source of knowledge. However, by Rounds 2 and 3, the Project-area school students cited the classroom as the source of knowledge about sexuality education and HIV more than non-classroom sources and also at a higher level than did the controls. In both Project and control area samples, the students cited non-classroom sources of knowledge at generally about the same levels.

- **Knowledge of HIV/AIDS and attitudes towards living with PLHAs**

In general, awareness of HIV/AIDS and HIV risk among both groups of students in this evaluation was at a moderate or lower level. However, the level of accurate risk appraisal for HIV among Project area school students was generally higher than for the controls.

Vocational school students who participated in the Teenpath Project had a higher awareness than the controls of the relative risk of HIV transmission over a number of indicators (e.g., eating together with PLHAs, kissing someone with HIV, mosquito bites, and condom use). Accurate knowledge of HIV risk peaked in the second round of data collection.

For general high school students the level of accurate risk evaluation was generally the same and unchanged for Project-area and control school students between the baseline and at Round 2. However, by Round 3, sharp distinctions emerged whereby Project-area students had a higher level of risk assessment for such indicators. However, differences between samples were not pronounced for some indicators such as risk of HIV from mosquito bites.

Concerning attitudes toward living with PLHAs, this evaluation found that responses were not at an optimal level yet, either for vocational school or general education high school students. Project-area high school students had more (and increasingly) favorable attitudes toward living with PLHAs issue with scores over rounds of 0.60, 0.67, and 0.73 compared with 0.62, 0.61, and 0.62 for the controls. By contrast the attitude scores of vocational school students were more favorable toward living with PLHAs and increased over rounds in both Project and non-Project schools as follows: 0.79, 0.89, 0.90, and 1.00 against 0.72, 0.80, 0.81, and 0.86 respectively.

The source of knowledge about HIV risk comes from two general sources: the classroom and various media. Over four rounds of data collection, Project-area vocational school students cited the classroom as their source of knowledge more than other sources, and this distinction peaked at Round 2 (70%-77% versus 20%-27% respectively). By contrast, control area vocational school students cited the classroom at a level of only 44% to 54% and other sources at 34% to 43%. The proportion citing the classroom as a source of risk awareness declined for Project-area schools in Rounds 3 and 4 (54%-68%) and

reported a corresponding increase in other sources. For control area vocational students, the proportion citing the classroom as a source of risk knowledge stayed at the same level and was comparable to the proportion citing other sources (about 50%).

The cited source of risk awareness for general high school students was more likely to be the classroom (than other sources) and increased over rounds to 52%-62% (versus 19%-35%) in the final round. Fewer control area students cited the classroom as a source of knowledge of HIV risk and, by the final round was at a level of 19%-52% for classroom and 23%-37% for other sources.

- **Attitudes toward sexuality, gender issue and relationships with others**

To assess vocational student attitudes toward sexuality including sexual lifestyles and sexual orientation, gender issue and relationships with others, the evaluators used six items for assessment and weighted responses from 1 to 4. Vocational students in Project schools have more favorable attitudes to these items than the controls (mean scores of 2.79, 2.87, 2.90 and 2.94 versus 2.77, 2.81, 2.87 and 2.92 respectively over four rounds). For general high school students, 12 items were used. Students in Project-area schools showed more favorable attitude trends over time than the controls (mean scores of 2.44, 2.52 and 2.62 versus 2.49, 2.52 และ 2.59 respectively).

- **Management of sexual issues**

The evaluation of student skills in managing sexual issues in their lives examined two dimensions: (1) attitudes toward openly communicating with others about sex; and (2) self-efficacy in managing sexual encounters. Four items were used to assess the first dimension; responses were weighted by assigning a value from 0 to 3. The evaluation found that vocational students (male and female) in Project-area schools had significantly better attitudes toward communicating about sex than students in the control schools, and that this trend increased over rounds (mean scores of 1.36, 1.69, 1.68 and 1.82 versus 1.22, 1.36, 1.39 and 1.51 respectively). Similarly, the general high school students (male and female) in Project-area schools had significantly better attitudes toward communicating about sex than students in the control schools,

and that this trend increased over rounds (mean scores of 1.02, 1.21 and 1.45 versus 0.92, 1.05 and 1.24 respectively).

For measurement of self-efficacy in managing sexual encounters, seven items were used for vocational students, weighted from 0 to 3. Project-area vocational students had higher self-efficacy scores than the controls for all rounds of survey. For general high school students, five items were used, also weighted from 0 to 3. Students in Project-area and control schools showed improved self-efficacy scores over rounds, with Project-area students scoring higher than their counterparts in Rounds 2 and 3.

- **Knowledge of reproductive health products and prevention methods**

The evaluation examined awareness of four reproductive health (RH) products including (1) pregnancy test kit; (2) emergency contraception; (3) contraceptive pills; and (4) condoms. From four rounds of survey, it was found that Project-area vocational school students had a greater awareness of RH projects and prevention methods than the controls. Knowledge peaked in the second round survey and then declined somewhat over Rounds 3 and 4.

Knowledge of RH methods among general high school students increased over time for Project-area schools (especially concerning condoms) and by the final round, the percent who had this knowledge was 42.3% in Project-area schools compared to only 34.1% in the control area.

- **Sexual experience and reduction of risk**

The first round survey reported the sex debut of vocational school students were at the average ages of 14.5 and 14.6 in Project and control area schools respectively. Persons whom the students mostly reported to have sex in their last sex were boy/girlfriend, lovers or partners. The percent who said they had had sex in the past year was 37.9% and 36.6% at Round 3 versus 34.8% and 34.2% in the past six months for Project and control area schools respectively. As of the final round of data collection, this evaluation found no difference between the two samples of vocational school students regarding level of sexual activity. It is noteworthy that male students in Project area schools had a

higher level of sexual activity than the controls, whereas the female Project-area students had less than the controls.

For general high school student, 14.8% and 18.7% of Project and non-Project schools reported to have sexual experience in the first round of survey. Average ages at first sex debut of this group were 13.6 and 13.5 years in Project and non-Project area schools respectively. Over the following survey rounds students in non-Project area schools had a statistically significantly higher level of sex in the reference period than students in the Project area (33.5% versus 28.5%).

The tendency of students to use or seek protection when they are sexually active was greater in the Project schools than in the controls. Project-area students who were sexually active were more likely to report ever-use of condoms than the controls, and this holds for both vocational and general high school students. Also, more sexually active Project-area high school students said that they talked with their partner about sexual risk of HIV and condoms, and used a condom at last sex than did control area students. By contrast, even though sexually active vocational students in Project area schools were more likely to discuss sexual risk with their partners, the level of condom use and contraception at last sex was lower than for control area students in the final survey round. This was true despite the fact that Project-area vocational students reported higher condom use than the controls in Rounds 2 and 3.

Conclusions

- In general, students in Project-area schools had better knowledge on prevention and more favorable attitudes toward different sexual lifestyles, sexual orientation, and personal relationships than students in the control area schools. Nevertheless, the level of favorable attitudes for some indicators was not optimal.
- Even though students in both vocational and general high school showed improving trends, the level of some indicators was not great enough to cause sustained improvements in behavior (e.g., condom use for HIV prevention, living with PLHAs, etc).

- Knowledge and understanding of HIV risk was still not optimal for both Project-area vocational and general high school students when compared with levels for control area schools.
- There was no evidence from this multi-round study that provision of sex education in the school setting increased the level of sexual activity among students. The level of sexual activity among vocational students as of the final survey round was the same for both Project-area schools and controls. That said, male students in Project-area vocational schools had a higher level of sexual activity than the controls whereas the reverse was true for female students. In general high schools, the controls had significantly higher levels of sexual activity than students in the Project-area schools.
- Students in Project-area schools were more likely to communicate with their sex partner about sexual risk and prevention than the controls. In particular, students in Project-area high schools showed high levels of increase in condom use over two follow-up rounds.
- Sexuality educational programs that are not continuous may not have the desired impact on understanding, attitudes, and prevention awareness. This was seen most clearly in the case of vocational students who were exposed to only a single term of the sexuality education curriculum.

Recommendations

- The Teenpath Project and the target schools need to emphasize the importance of continuous sexuality education, especially in the vocational school setting. The curriculum should be reinforced and built up over every term of study at the secondary level in order to promote in-depth absorption of the teaching so that it becomes ingrained and sustainable.
- Promoting HIV/AIDS awareness and HIV risk prevention is a weak point of the Project's sexuality education curriculum. There needs to be a re-examination of where this weakness is occurring, whether it is more related to the curriculum itself or the teachers, or both, and whether the content or teaching aids are deficient.

บทนำ

ความเป็นมา

โครงการ “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” เป็นโครงการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ที่ดำเนินการโดยองค์การแพธ (PATH) ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนโลกเพื่อการแก้ไขปัญหาเอดส์ วัณโรคและมาเลเรีย (Global Fund to Fight AIDS, TB and Malaria) แก่โครงการป้องกันเอดส์ในกลุ่มเยาวชน โดยโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ เป็นการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ตั้งเป้าหมายที่การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาและเอดส์แก่เยาวชนในระบบ โครงการนี้ดำเนินการต่อเนื่องเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 - กันยายน 2551

วัตถุประสงค์เฉพาะของโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” เน้นการพัฒนากระบวนการทำงานเพศศึกษาในสถานศึกษา และเครือข่ายผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาให้มีข้อมูลความรู้ ทักษะและทักษะที่จะช่วยให้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการสนับสนุนต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและเอดส์สำหรับเยาวชนในระบบ ทั้งเชิงนโยบายและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะทางเพศที่ดีของเยาวชน และส่งเสริมบรรยากาศทางสังคมโดยการรณรงค์สาธารณะเรื่องเพศและเอดส์ในวงกว้าง

สำนักงาน Health Counterparts Consulting ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชน ได้รับมอบหมายจากองค์การแพธ ให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการก้าวอย่างเข้าใจในแต่ละปี โดยวัตถุประสงค์หลักของการติดตามและประเมินผล เพื่อ 1) ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” 2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร “ก้าวอย่างเข้าใจ” โดยเน้นในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3) ศึกษาผลการดำเนินการและผลลัพธ์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่เกิดขึ้นในกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร

การประเมินผลในพื้นที่กลุ่มผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตร “ก้าวอย่างเข้าใจ” ของโครงการ ทีมประเมินผลใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับรายงานฉบับนี้ เป็นการรายงานการประเมินผลในพื้นที่กลุ่มผู้เรียน เฉพาะผลการสำรวจที่ติดตามต่อเนื่องในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกลุ่มเดิมเป็นเวลาสามปี

วิธีการศึกษา

ศึกษาผลลัพธ์ในกลุ่มผู้เรียนด้วยการสำรวจ ดำเนินการในช่วงปีที่ 3-5 ของโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” โดยทีมประเมินผลได้วางแผนติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียนด้วยการสำรวจนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิมต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี โดยเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนในสถานศึกษาออกโครงการ และศึกษาในกลุ่มนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา การสำรวจใช้เครื่องมือแบบสอบถามให้ตอบเอง

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมัธยมศึกษา เก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่นักเรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งจนนักเรียนขึ้นสู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่สาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในโครงการทั้งสิ้น 16 แห่ง (ภาคตะวันตก 8 แห่ง, ใต้ 4 แห่งและตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง) และกลุ่มสถานศึกษาออกโครงการรวม 10 แห่ง กระจายในภาคกลาง ตะวันตก ใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ

นักเรียนอาชีวศึกษา เก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ตั้งแต่เรียนอยู่ระดับ ปวช. ปีที่หนึ่ง จนกระทั่งนักเรียนขึ้นสู่ระดับ ปวช. ปีที่สาม โดยมีสถานศึกษาตัวอย่างเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในโครงการรวม 11 แห่งและนอกโครงการรวม 9 แห่ง (เดิมมี 10 แห่งแต่มี 1 แห่งที่ต้องถอนออกจากกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือในการให้เก็บข้อมูลต่อเนื่อง) สถานศึกษาตัวอย่างกระจายอยู่ในภาคกลาง, เหนือ, ใต้, ตะวันออก และตะวันออกเฉียงเหนือ

การคัดเลือกสถานศึกษาตัวอย่าง ไม่ได้มีเกณฑ์ใดๆ เป็นพิเศษ นอกจากเงื่อนไขที่ว่าสถานศึกษาเหล่านี้สามารถให้ความร่วมมือแก่ทีมประเมินผลในการเข้าไปเก็บข้อมูลนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องทุกปี สำหรับสถานศึกษาในโครงการที่เลือกเป็นตัวอย่างนั้น เป็นสถานศึกษาที่ได้รับการเสนอชื่อโดยองค์การแพธและผู้บริหารจัดการโครงการระดับภาคโดยพิจารณาว่าเป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาด้วยหลักสูตร “ก้าวอย่างเข้าใจ”

แผนการสำรวจและวิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลนักเรียนมัธยมศึกษา เก็บนักเรียนทุกคนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งจากนั้นติดตามเก็บนักเรียนกลุ่มนี้ต่อไปอีกสองปี ส่วนนักเรียนอาชีวศึกษา เลือกเก็บเฉพาะสาขาที่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา แล้วติดตามนักเรียนในสาขา/ห้องที่เก็บต่อเนื่องตามแผนการประเมิน

สำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา สำรวจรวม 3 รอบ แต่ละรอบ ทำการสำรวจในต้นเทอมแรกของปีการศึกษาแต่ละปี โดยในรอบที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการเปรียบเทียบผลการศึกษา โดยเก็บข้อมูลก่อนที่นักเรียนได้เรียนรู้หลักสูตรเพศศึกษาในโรงเรียน

การสำรวจในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ดำเนินการรวม 4 รอบ โดยรอบที่ 1 เป็นรอบข้อมูลพื้นฐานสำหรับเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในรอบถัดไปจนถึงรอบสุดท้าย เนื่องจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาในโครงการได้เปิดวิชาเพศศึกษาเป็นวิชาเลือกในเทอมแรกของการศึกษาสำหรับระดับชั้น ปวช. ปีที่หนึ่ง ดังนั้นการสำรวจรอบที่ 2 กำหนดเป็นรอบหลังเสร็จสิ้นการเรียนวิชาเพศศึกษาทันที (ในปลายเทอม) และรอบที่ 3 เป็นรอบการสำรวจหลังการเรียนรู้ผ่านไป 1 ปี และรอบที่ 4 เป็นรอบหลังการเรียนรู้เพศศึกษาผ่านไปแล้ว 2 ปี อย่างไรก็ตาม ทีมประเมินผลต้องเลื่อนการเก็บข้อมูลนักเรียนรอบสุดท้ายขึ้นมาเป็นช่วงปลายเทอมที่สองของปีการศึกษา 2550 แทนเนื่องจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีกำหนดออกไปฝึกงานนอกสถานศึกษาในเทอมแรกของปีการศึกษา 2551

ในการลงเก็บข้อมูลภาคสนาม ทีมประเมินผลจะประสานกับทางสถานศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มในโครงการ ผ่านทางครูผู้ประสานงานโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ เพื่อกำหนดวันเวลาในการเข้าไปเก็บข้อมูลนักเรียน เมื่อถึงวันนัดหมาย ก่อนที่นักเรียนจะตอบแบบสอบถาม หัวหน้าทีมเก็บข้อมูลภาคสนามจะชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการสำรวจ ขั้นตอนการตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะการชี้แจงเรื่องการตอบแบบสอบถามโดยสมัครใจ และยืนยันเรื่องการเก็บรักษาความลับข้อมูลที่นักเรียนตอบ รวมทั้งการลงชื่อในหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยหากนักเรียนสมัครใจแล้ว นอกจากนี้เพื่อให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในเรื่องการเก็บรักษาความลับ ทีมเก็บข้อมูลจะชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งคืนแบบสอบถามเมื่อตอบเสร็จแล้ว โดยให้นักเรียนดึงกระดาษแผ่นหนังสือยินยอมที่มีลายเซ็นชื่อของนักเรียนออกจากชุดแบบสอบถามก่อนนำมาใส่ในกล่อง 2 กล่องที่ทีมเก็บข้อมูลเตรียมไว้สำหรับใส่ชุดแบบสอบถาม และใบหนังสือยินยอมแยกกล่องกัน

จำนวนตัวอย่างนักเรียนที่สำรวจ

จำนวนนักเรียนที่สำรวจได้ในแต่ละรอบและแต่ละกลุ่ม แสดงไว้ในตารางข้างล่างนี้

กลุ่มอาชีวศึกษา				
รอบสำรวจ	รอบ 1 (2549)	รอบ 2 (2549)	รอบ 3 (2550)	รอบ 4 (2551)
สถานศึกษาในโครงการ	1,211	1,122	964	806
สถานศึกษานอกโครงการ	1,104	675	525	417
รวม	2,315	1,797	1,489	1,223
กลุ่มมัธยมศึกษา				
รอบสำรวจ	รอบ 1 (2549)		รอบ 2 (2550)	รอบ 4 (2551)
สถานศึกษาในโครงการ	1,974		1,986	1,760
สถานศึกษานอกโครงการ	1,253		1,067	975
รวม	3,227		3,053	2,735

เนื้อหาแบบสอบถาม

เนื้อหาในแบบสอบถามในกลุ่มนักเรียนทั้งกลุ่มมัธยมศึกษาและกลุ่มอาชีวศึกษามีประเด็นคล้ายคลึงกัน โดยครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ตามหลักสูตรเพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ” ในแต่ละระดับ สำหรับแบบสอบถามของนักเรียนอาชีวศึกษาจะมีบางประเด็นที่มีข้อคำถามมากกว่ากลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา คำถามในแบบสอบถาม (ดูในภาคผนวกที่ 1) ประกอบด้วยเนื้อหาหลักในเรื่องต่อไปนี้

- ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
- ความรู้เรื่องเพศศึกษาและแหล่งเรียนรู้
- ความรู้เรื่องโรคเอดส์และแหล่งเรียนรู้
- ทักษะคิดต่อเรื่องเพศและโรคเอดส์
- การประเมินการให้คุณค่าตัวเอง
- สัมพันธภาพกับผู้อื่น
- ทักษะการจัดการและตัดสินใจในเรื่องเพศ
- แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์ อุปกรณ์เพื่อการป้องกัน และบริการสุขภาพสำหรับวัยรุ่น
- ประสบการณ์ทางเพศ และการป้องกันความเสี่ยง

ข้อจำกัดที่พบในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ปัญหาอุปสรรคที่พบในระหว่างการทำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามส่วนใหญ่เป็นเรื่องการประสานงานในการนัดหมายกับทางสถานศึกษา สถานที่สำหรับการตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่อาจไม่สะดวกเพียงพอ นักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่ออก นักเรียนลาออกไปหรือไม่มาในวันเก็บข้อมูลทำให้ได้ตัวอย่างไม่ครบตามแผน

มีข้อสังเกตที่พบในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา มีปัญหาเรื่องจำนวนตัวอย่างหายไปจำนวนหนึ่งในการสำรวจปีสุดท้าย เนื่องจากนักเรียนอาชีวศึกษาหลายแห่งมีกำหนดการไปรับการฝึกงานนอกสถานศึกษาในต่างจังหวัดจากสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ โดยที่ทีมวิจัยไม่ได้ทราบสถานการณ์ล่วงหน้า จึงทำให้ไม่สามารถติดตามนักเรียนได้หรือวางแผนรับสถานการณ์ไว้ก่อน แม้ว่ามีบางสถานศึกษาที่นักเรียนไปฝึกงานรวมอยู่ที่เดียวกันเป็นจำนวนมาก ทีมวิจัยก็ได้ความร่วมมือจากทางสถานศึกษาช่วยประสานยังแหล่งฝึกงานให้ทีมวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูล เช่น สถานศึกษาในจังหวัดหนองคายมีนักเรียนการโรงแรมไปฝึกงานที่โรงแรมในพัทยา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ทีมวิจัยก็สามารถติดตามนักเรียนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

ผลการศึกษา

ในรายงานบทนี้จะนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2551 ตามประเด็นหลักที่ต้องการศึกษาผลลัพธ์ ที่อิงเนื้อหาหลักสูตรเพศศึกษา “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” ได้แก่เรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศและเอดส์ และแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ความรู้ความเข้าใจในเรื่องช่องทางเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อทัศนคติต่อเพศสภาวะ เพศวิถีและสัมพันธ์ภาพกับคนรอบข้าง ทักษะการจัดการเรื่องเพศของนักเรียน โดยดูเรื่องทัศนคติและการเปิดใจในการพูดเรื่องเพศได้ และความมั่นใจในการจัดการสถานการณ์ต่างๆ ในเรื่องเพศ การรับรู้ต่อเรื่องผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน และแหล่งบริการสุขภาพ ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์และการจัดการการป้องกันความเสี่ยงในการนำเสนอผลแยกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนสังกัดอาชีวศึกษา และนักเรียนสังกัด สพฐ.

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนอาชีวศึกษาตัวอย่างทั้งกลุ่มในโครงการและนอกโครงการ มีสัดส่วนของนักเรียนเพศหญิงมากกว่าชายในการสำรวจทุกรอบ โดยการสำรวจรอบสุดท้าย กลุ่มในโครงการมีนักเรียนหญิงร้อยละ 53.7 นักเรียนชายร้อยละ 46.0 และนักเรียนเพศที่สามมีร้อยละ 0.3 กลุ่มนอกโครงการมีนักเรียนหญิงร้อยละ 57.2 นักเรียนชายร้อยละ 41.8 และนักเรียนเพศที่สามร้อยละ 1.0 อายุเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มในโครงการและนอกโครงการในการสำรวจรอบสุดท้ายเท่ากับ 17.2 และ 17.1 ปีตามลำดับ โดยรวมนักเรียนที่เป็นตัวอย่างนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 98) นักเรียนระบุพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ แต่นักเรียนในโครงการที่พักอาศัยตามลำพังมีสัดส่วนสูงกว่านักเรียนนอกโครงการคือร้อยละ 5.0 ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการมีเพียงร้อยละ 1.7 และนักเรียนที่อยู่หอพักในสถานศึกษาเท่ากับร้อยละ 6.3 และ 3.9 ในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ

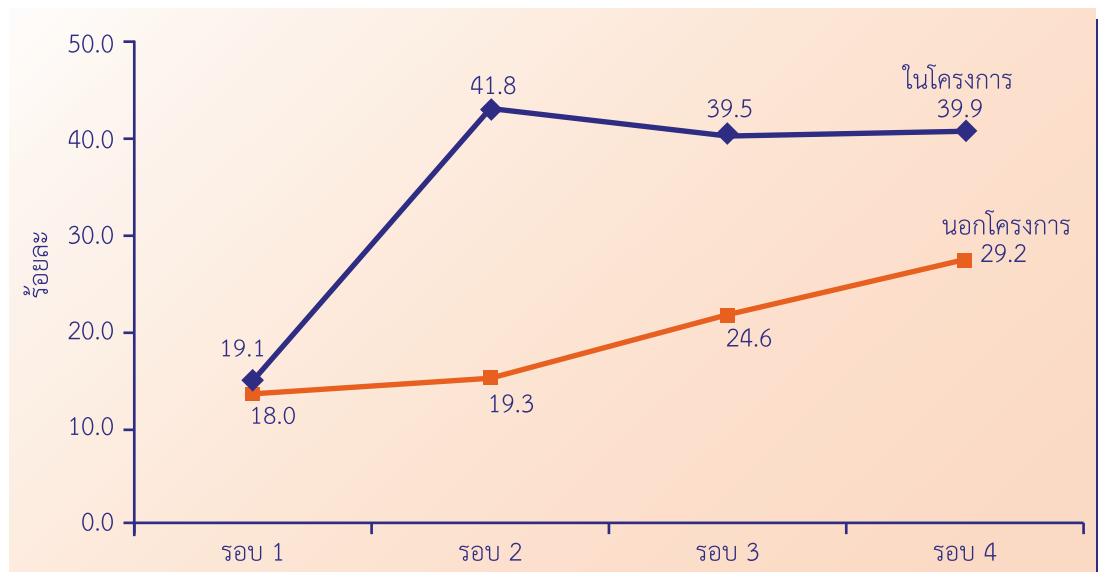
กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าชายในกลุ่มนักเรียนในโครงการ (ร้อยละ 55.2 และ 44.6 ตามลำดับในการสำรวจรอบที่ 3) และกลุ่มนอกโครงการมีสัดส่วนเพศชายและหญิงเป็นครึ่ง-ครึ่ง อายุเฉลี่ยเมื่อสำรวจในรอบที่ 3 ในกลุ่มในและนอกโครงการเท่ากันคือ 14.4 ปี เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ แต่สำหรับกลุ่มนอกโครงการไม่มีตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลามเลย นักเรียนเกือบทั้งหมดพักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง มีนักเรียนในโครงการจำนวนไม่กี่รายที่พักอาศัยอยู่เองโดยลำพัง

ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเอดส์

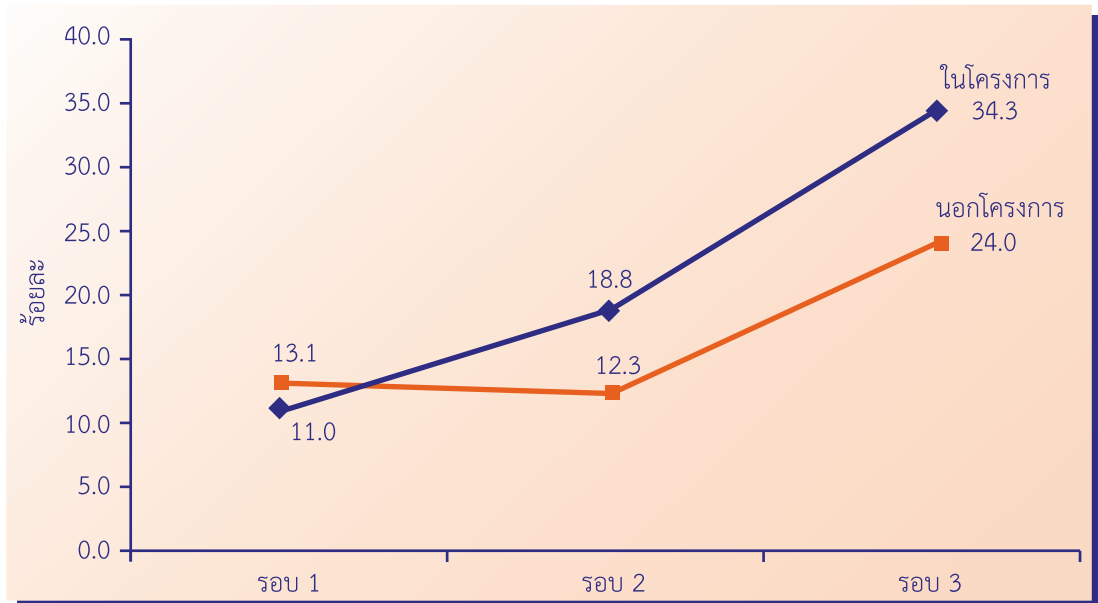
จากคำถามประเมินความรู้เรื่องเพศศึกษาและเอชไอวี อิงเนื้อหาในหลักสูตรเพศศึกษา ก้าวอย่างอย่างเข้าใจสำหรับระดับอาชีวศึกษา ในเรื่องพัฒนาการวัยรุ่น การตั้งครรรภ์ การคุมกำเนิด และความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ โดยมีคำถามความรู้ 20 ข้อ เมื่อประเมินร้อยละ ของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบถูกตั้งแต่ 10 ขึ้นไป (แผนภูมิที่ 1) พบว่า ในรอบแรก นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการมีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเอชไอวีสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการเล็กน้อย คือคนที่ตอบถูกตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปมีร้อยละ 19.1 และ 18.0 ตามลำดับ ผลการสำรวจในรอบถัดมาตั้งแต่รอบที่ 2 จนถึงรอบที่ 4 นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการมีความรู้มากกว่านักเรียนอาชีวศึกษานอกโครงการอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะผลการสำรวจรอบ หลังการจัดการเรียนรู้ทันที (รอบที่ 2) มีผู้ตอบถูกจำนวนมากว่าทุกรอบ โดยคนที่ตอบถูกต้อง ตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปมีร้อยละ 41.8, 39.5 และ 39.9 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการ มีร้อยละ 19.3, 24.6 และ 29.2 ตามลำดับ

ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา การประเมินความรู้ใช้คำถามรวม 13 ข้อ หากพิจารณา จำนวนข้อที่ตอบถูกตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไป ผลปรากฏว่า ในรอบแรก นักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการและนอกโครงการมีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับใกล้เคียงกัน โดยร้อยละนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการมีความรู้เพศศึกษาน้อยกว่านอกโครงการเล็กน้อย (ร้อยละ 11.0 และ 13.1 ตามลำดับ) ในสองรอบถัดมา นักเรียนในโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการอย่างเห็นได้ชัด โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 18.8 และ 34.3 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการมีความรู้ในรอบที่สองลดลง เป็นร้อยละ 12.3 ก่อนจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24.0 ในผลการสำรวจรอบที่สาม (แผนภูมิที่ 2)

แผนภูมิที่ 1 ร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา (ผู้ที่ตอบถูกตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 20 ข้อ)

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ตอบถูกต้องเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา (ผู้ที่ตอบถูกต้องตั้งแต่ 6 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 13 ข้อ)

แหล่งเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียน

ในกลุ่มอาชีวศึกษา ผลการสำรวจรอบแรก ไม่พบความแตกต่างเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในเกือบทุกประเด็นระหว่างกลุ่มในและนอกโครงการ โดยแหล่งเรียนรู้หลักของนักเรียนคือชั้นเรียนและสื่อต่างๆ แต่ผลการสำรวจรอบที่สอง กลุ่มนักเรียนในโครงการระบุนมาจากชั้นเรียนเป็นส่วนใหญ่ มีถึงร้อยละ 48-79 และระบุนำมาจากสื่อประมาณร้อยละ 19-31 เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในกลุ่มนอกโครงการ ซึ่งระบุชั้นเรียนอยู่ที่ร้อยละ 22-67 และจากสื่อต่างๆ อยู่ที่ร้อยละ 19-47 อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจรอบหลังๆ นักเรียนในโครงการระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนลดน้อยลงจนเกือบจะเท่าๆ กับนักเรียนกลุ่มนอกโครงการในเกือบทุกๆ ข้อคำถามความรู้

ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ในการสำรวจรอบแรก นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยแน่ใจแหล่งที่มาของการเรียนรู้ในแต่ละประเด็น นักเรียนในโครงการระบุแหล่งเรียนรู้เพศศึกษาจากชั้นเรียนมีจำนวนต่ำกว่านักเรียนนอกโครงการในเกือบๆ ทุกข้อคำถามความรู้ โดยนักเรียนระบุความรู้จากชั้นเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 14-37 ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการระบุได้จากชั้นเรียนร้อยละ 19-44 แหล่งเรียนรู้รองลงมาจากชั้นเรียนคือสื่อต่างๆ ใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่ม คือร้อยละ 17-28 ในกลุ่มในโครงการและร้อยละ 14-27 ในกลุ่มนอกโครงการ ผลการสำรวจในรอบต่อๆ มา นักเรียนในโครงการระบุแหล่งเรียนรู้มาจากชั้นเรียนมากกว่าระบุจากแหล่งสื่อต่างๆ และสูงกว่านักเรียนนอกโครงการ แต่ในภาพรวมนักเรียนทั้งสองกลุ่มก็ยังระบุการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ในสัดส่วนสูงอยู่

ความรู้ความเข้าใจเรื่องช่องทางเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

ในการสอบถามเกี่ยวกับความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี โดยใช้ข้อคำถามประเมินความเสี่ยงจำนวน 10 ข้อสำหรับกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่าภาพรวม นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเอชไอวี/เอดส์ แม้ว่านักเรียนในโครงการจะมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับช่องทางความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีดีกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการก็ตาม ดังผลแสดงในแผนภูมิที่ 3

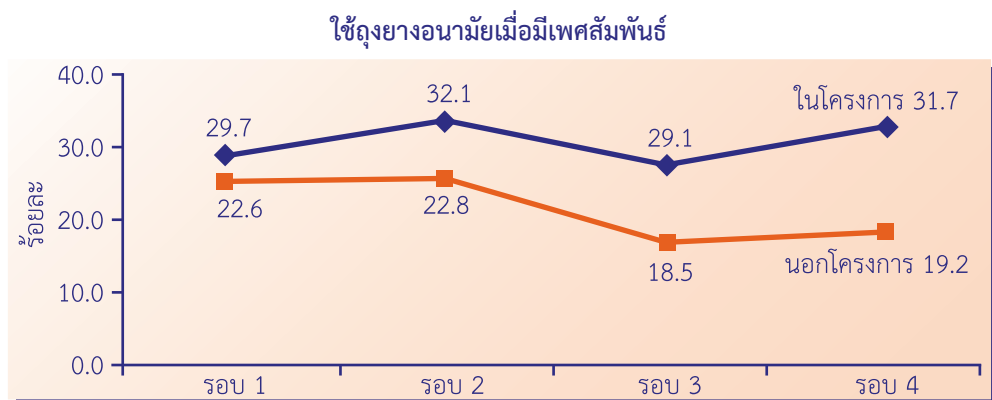
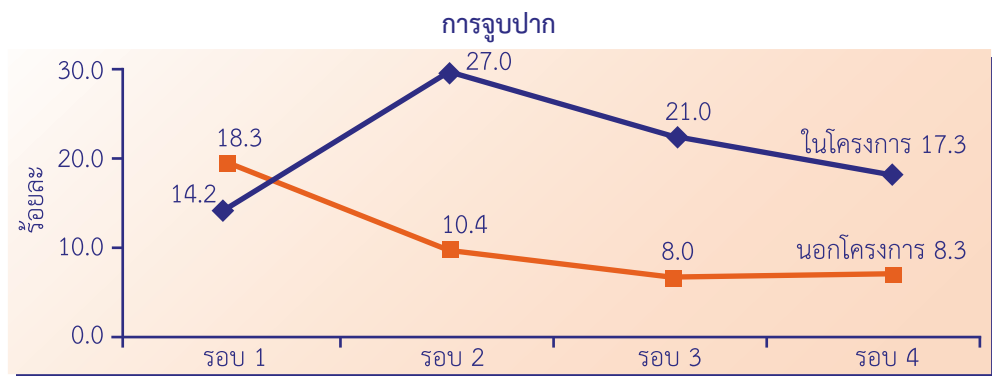
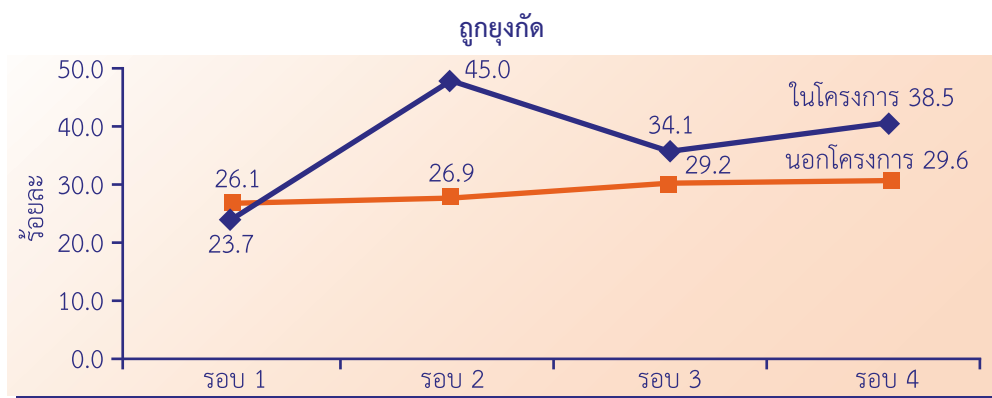
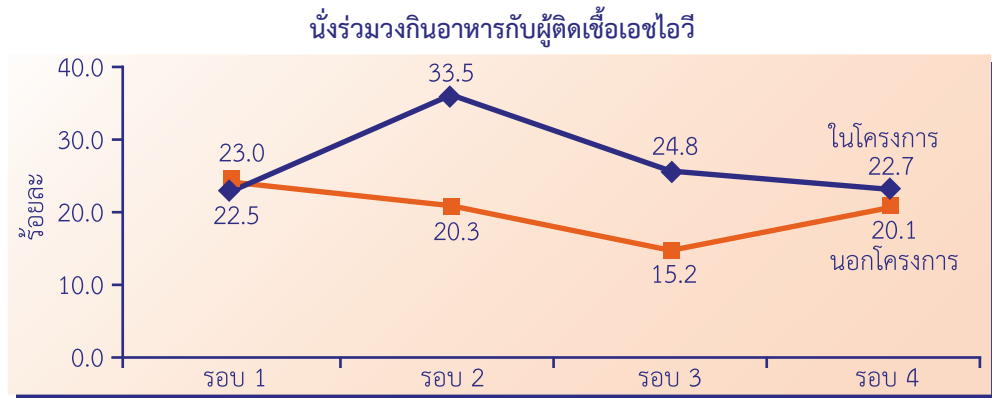
เมื่อพิจารณาผล 4 กิจกรรมคือ การนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ยุ้งกัด การจูบปากกับผู้ติดเชื้อ และการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ผลปรากฏว่าในการสำรวจรอบที่ 1 นักเรียนอาชีวศึกษาทั้งในและนอกโครงการมีความเข้าใจต่อเรื่องการร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและยุ้งกัดไม่แตกต่างกัน ยกเว้นประเด็นการจูบปากกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่นักเรียนนอกโครงการมีความรู้ที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนในโครงการ และนักเรียนในโครงการมีความเข้าใจว่าการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ไม่ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี มีจำนวนมากกว่านักเรียนนอกโครงการ ในการสำรวจรอบที่สอง นักเรียนในโครงการมีความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงดีกว่านักเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญและร้อยละของนักเรียนที่ตอบเรื่องความเสี่ยงที่ถูกต้องจะสูงกว่ารอบอื่นๆ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มนอกโครงการมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาผลคำตอบจาก 4 กิจกรรม คือ การนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อ ยุ้งกัด การจูบปากกับผู้ติดเชื้อ และการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ พบว่า รอบที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับช่องทางความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีใกล้เคียงกัน แต่ อยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก คือ มีไม่ถึงร้อยละ 30 ที่เข้าใจอย่างถูกต้อง (แผนภูมิที่ 4)

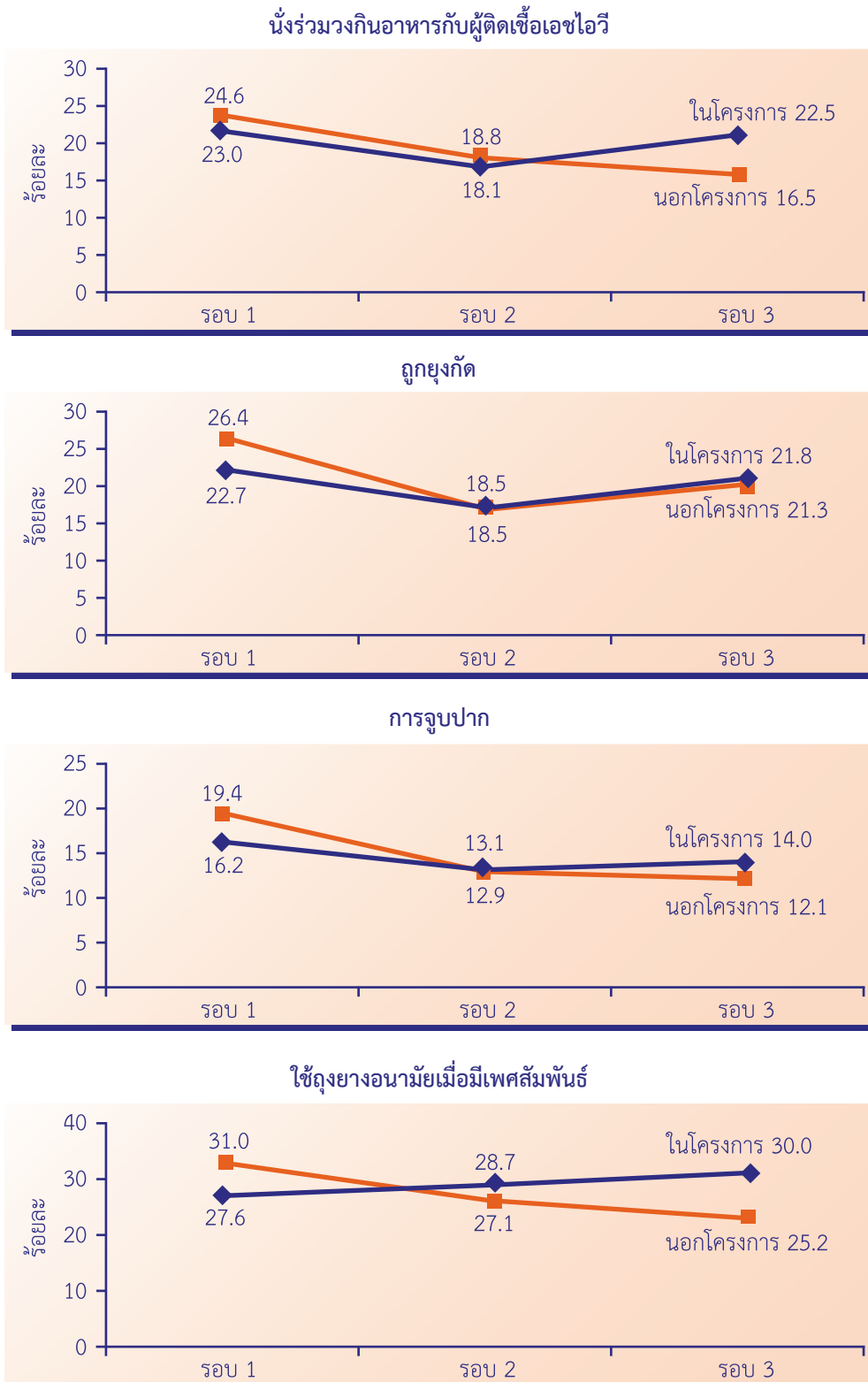
ในรอบที่ 2 ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี ลดลงทั้งนักเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการ ยกเว้นคำถามเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์โดยร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความเสี่ยงในเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (จากร้อยละ 27.6 เป็นร้อยละ 28.7) ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการตอบถูกต้องลดลง (จากร้อยละ 31 เป็นร้อยละ 27.1 พอมาในรอบที่ 3 ความรู้ของนักเรียนในโครงการมีเพิ่มขึ้นและดีกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการเล็กน้อย

ในภาพรวม นักเรียนทั้งอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังประเมินความเสี่ยงไม่ได้เท่าที่ควร เพราะยังคิดว่ากิจกรรมที่ไม่เสี่ยงก็ยังมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่าง ๆ กัน จะเห็นว่าประมาณร้อยละ 40-50 ของนักเรียนยังคิดว่าการนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี หรือการสูดรับลมหายใจของผู้ติดเชื้อ ทำให้มีความเสี่ยงระดับน้อยมากถึงน้อยอยู่

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบว่าไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ในการทำกิจกรรมต่างๆ

แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ตอบว่าไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในการทำกิจกรรมต่างๆ

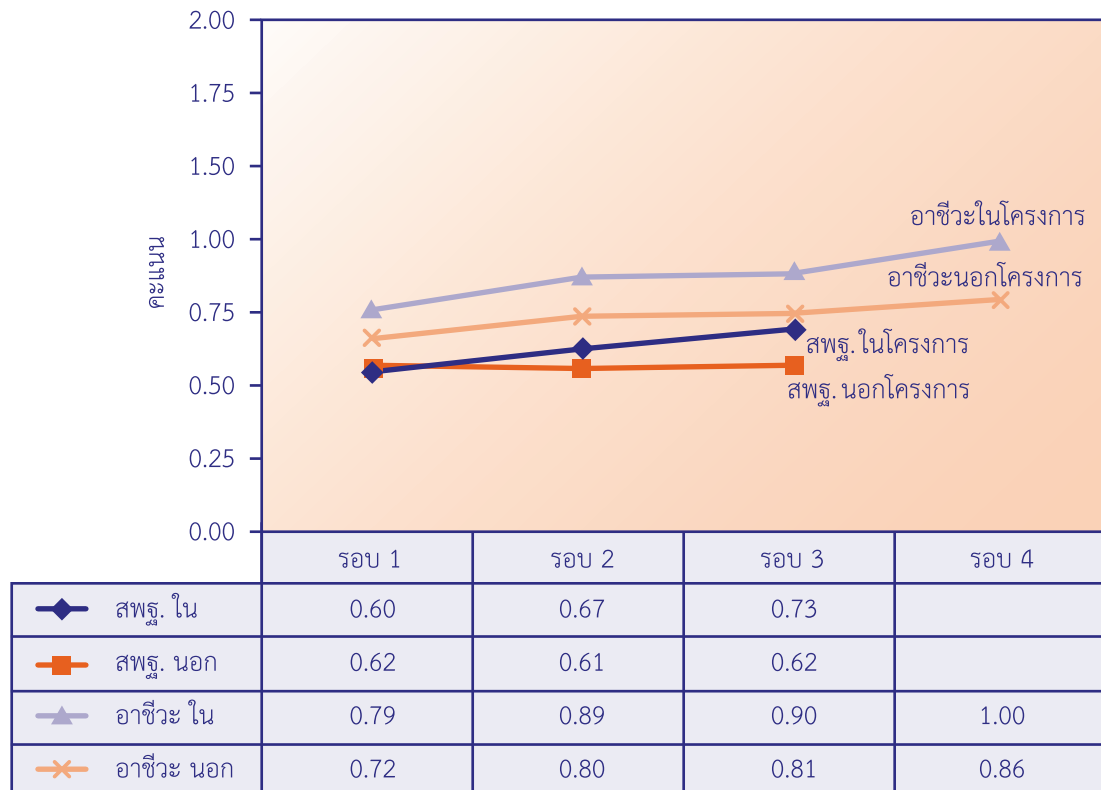
ทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ในประเด็นเรื่องทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อ มีข้อคำถาม 4 ข้อแล้วให้นักเรียน อาชีวศึกษาประเมินว่าเป็นเพื่อนกับผู้ติดเชื้อ หรือเล่นกีฬา หรือดูแลผู้ติดเชื้อที่ป่วย หรือการอยู่ด้วยกันโดยไม่มีเงื่อนไขได้หรือไม่ โดยมีการให้น้ำหนักคะแนน 0-2 สำหรับตัวเลือก 3 ตัวเลือก คือ ทำได้แน่ๆ (2), ทำได้บางครั้ง (1) และทำไม่ได้ (0) ผลการสำรวจรอบแรก ทั้งกลุ่มนักเรียน อาชีวศึกษาในและนอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยในเรื่องทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ใกล้เคียงกัน (0.79 และ 0.72 ตามลำดับ) และ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยทั้งในรอบที่ 2 (0.89 และ 0.80 ตามลำดับ) ซึ่งทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันมาก และ รอบที่ 3 (0.90 และ 0.81 ตามลำดับ) โดยกลุ่มในโครงการเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มนอกโครงการเพียงเล็กน้อย และมาในรอบที่ 4 กลุ่มในโครงการเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มนอกโครงการเช่นกัน (1.00 และ 0.86 ตามลำดับ) ดังแสดง ในแผนภูมิที่ 5

ผลการศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน แม้ว่านักเรียนมัธยมศึกษาจะยังมีทักษะต่อการอยู่ร่วมในทางบวกน้อยกว่า กล่าวคือนักเรียนยังคงรู้สึกอยู่ระหว่างทำได้เป็นบางครั้งและทำไม่ได้ ในรอบแรก คะแนนเฉลี่ยเรื่องทักษะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทั้งกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาในและนอกโครงการใกล้เคียงกัน (0.60 และ 0.62 ตามลำดับ) ในการสำรวจรอบที่ 2 ระดับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนมัศึกษากลุ่มในโครงการมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นบ้างเพียงเล็กน้อย และ สูงกว่ากลุ่มนอกโครงการ (0.67 และ 0.61 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนมัศึกษานอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยของลดลงเล็กน้อย เทียบกับรอบแรก และในรอบสุดท้าย นักเรียนในโครงการดีกว่านักเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญโดยที่นักเรียนนอกโครงการยังมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก (0.73 และ 0.62 ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตามในภาพรวม นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจต่อประเด็นเรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อในกิจกรรมต่างๆ น้อย ส่งผลต่อทักษะและความเข้าใจในเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

แผนภูมิที่ 5 ทิศนะต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนอาชีวศึกษาและนักเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี

โดยภาพรวม แหล่งเรียนรู้หลักเกี่ยวกับเรื่องความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนมาจากชั้นเรียนและสื่อ (ตารางที่ 1) ซึ่งในรอบแรก นักเรียนอาชีวศึกษาและนักเรียนมัธยมศึกษา ทั้งในและนอกโครงการ ระบุแหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน คือ นักเรียนอาชีวศึกษาในและนอกโครงการตอบว่าได้รับข้อมูลจากแหล่งความรู้ในชั้นเรียนมีร้อยละ 42-54 และ 41-54 ตามลำดับ แต่มาในรอบที่ 2 นักเรียนอาชีวศึกษาระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนสูงถึงร้อยละ 70-77 และระบุว่าเรียนจากสื่อต่างๆ เพียงร้อยละ 20-27 เท่านั้น ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการเรียนรู้จากสื่อในสัดส่วนมากกว่าคือร้อยละ 34-43 ผลการสำรวจในรอบถัดๆ ไป พบว่า สัดส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่ระบุว่าเรียนรู้จากชั้นเรียนลดน้อยลงไป โดยในรอบที่ 4 เหลือเพียงร้อยละ 54-68

ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มในและนอกโครงการ ในการสำรวจรอบแรกระบุได้รับ ข้อมูลใกล้เคียงกันคือ จากแหล่งความรู้ในชั้นเรียน มีร้อยละ 21-29 และ 26-32 ตามลำดับ และจากนอกชั้นเรียน เช่น สื่อต่างๆ มีร้อยละ 23-29 และ 23-27 ตามลำดับ แต่ในการสำรวจ รอบต่อ ๆ มา นักเรียนในโครงการ ระบุเรียนรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีจากชั้นเรียน สูงกว่านักเรียนนอกโครงการ โดยในรอบสุดท้าย มีร้อยละ 52-62 และจากสื่อเพียงร้อยละ 19-35 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการระบุเรียนรู้จากชั้นเรียนเพียงร้อยละ 19-52 และจากสื่อต่างๆ มีร้อยละ 23-37

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ระบุแหล่งความรู้เรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

สถานศึกษา อาชีวศึกษา	แหล่งเรียนรู้	รอบ 1	รอบ 2	รอบ 3	รอบ 4
ในโครงการ	ชั้นเรียน	42-54%	70-77%	60-72%	54-68%
	สื่อ	28-32%	20-27%	25-31%	25-33%
นอกโครงการ	ชั้นเรียน	41-54%	44-54%	40-53%	42-54%
	สื่อ	34-39%	34-43%	40-50%	38-55%

สถานศึกษา สพฐ.	แหล่งเรียนรู้	รอบ 1	รอบ 2	รอบ 3
ในโครงการ	ชั้นเรียน	21-29%	36-48%	52-62%
	สื่อ	23-29%	29-35%	19-35%
นอกโครงการ	ชั้นเรียน	26-32%	31-39%	10-52%
	สื่อ	23-27%	35-42%	23-37%

ทัศนคติต่อเรื่องเพศสภาวะ: เพศวิถี และสัมพันธภาพกับคนรอบข้าง

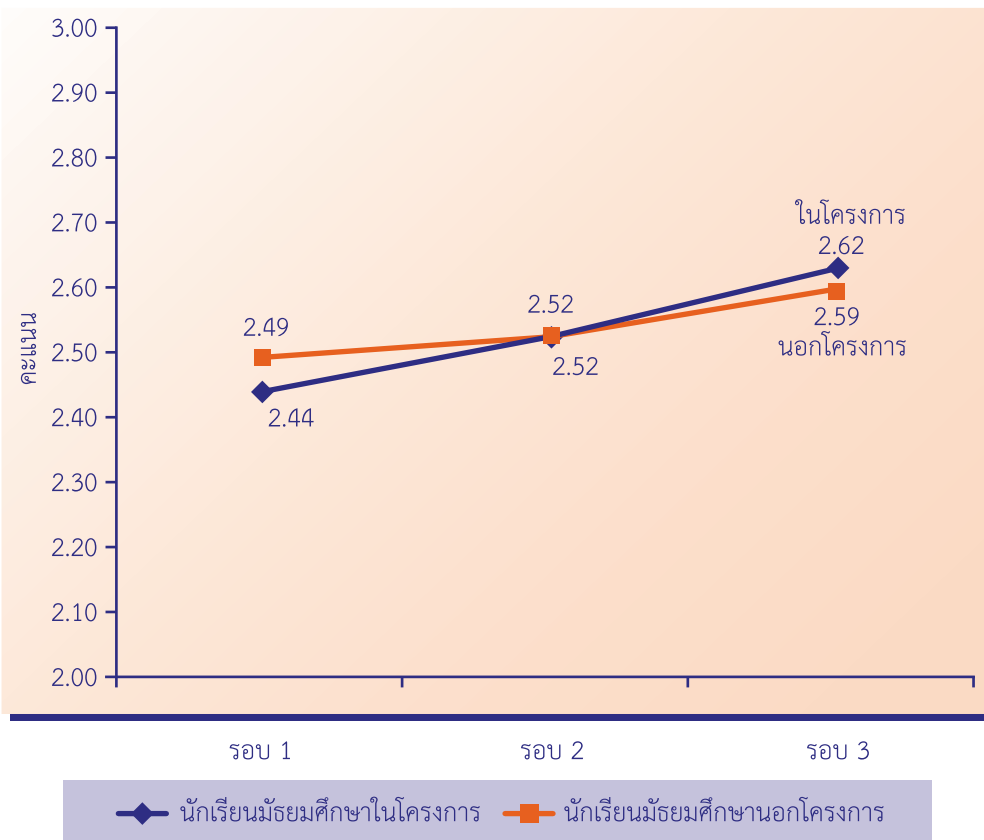
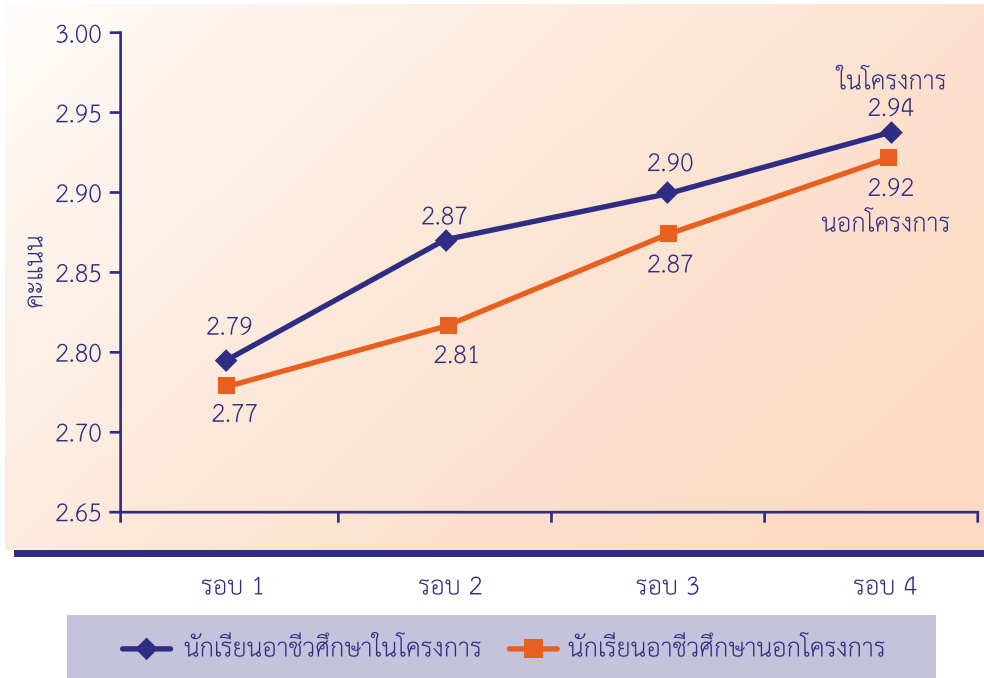
การสำรวจทัศนคติที่มีต่อเพศวิถีและสัมพันธภาพกับคนรอบข้างของกลุ่มนักเรียน อาชีวศึกษา โดยมีข้อความ 6 ข้อซึ่งมีตัวเลือกเป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อวิเคราะห์โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน 1-4 โดยคะแนนต่ำเป็นทัศนคติ ด้านลบต่อข้อความ และคะแนนสูงเป็นทัศนคติด้านบวก มีข้อความที่ต้องกลับค่าคะแนนอยู่ 4 ข้อคือ ข้อ 3-6 ผลการสำรวจรอบแรกพบ ทัศนคติต่อเรื่องเพศวิถีและสัมพันธภาพในกลุ่ม นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการและนอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน (2.79 และ 2.77

ตามลำดับ) ถือว่าทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติอยู่ในระดับดี (แผนภูมิที่ 6) ในการสำรวจรอบที่ 2 กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และ สูงกว่ากลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2.87 และ 2.81 ตามลำดับ) และในรอบที่ 3 ทั้งนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งในโครงการและนอกโครงการมีระดับคะแนนทัศนคติต่อเรื่องเพศวิถีและสัมพันธภาพ เพิ่มขึ้นจากรอบที่สองเพียงเล็กน้อย (คะแนน 2.90 และ 2.87 ตามลำดับ) และนักเรียนในโครงการมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนนอกโครงการ ส่วนรอบสุดท้าย นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่ารอบก่อนหน้าเล็กน้อย แม้ว่านักเรียนในโครงการจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนนอกโครงการแต่ระดับการเพิ่มขึ้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (คะแนน 2.94 และ 2.92 ตามลำดับ)

สำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา จะเน้นข้อความประเมินในเรื่องเพศสภาวะ และเพศวิถี โดยมีข้อความประเมิน 12 ข้อ มีตัวเลือกตอบเป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดน้ำหนักคะแนน 1-4 โดยคะแนนต่ำเป็นทัศนคติด้านลบต่อข้อความ และคะแนนสูงเป็นทัศนคติด้านบวกต่อข้อความ ผลแสดงในแผนภูมิที่ 6 โดยการสำรวจรอบแรกทัศนคติต่อเรื่องเพศสภาวะและเพศวิถี กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในและนอกโครงการไม่ค่อยแตกต่างกัน (คะแนน 2.44 และ 2.49 ตามลำดับ) และอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนนอกโครงการมีทัศนคติดีกว่ากลุ่มนักเรียนในโครงการ ทั้งในผู้หญิงและผู้ชาย ในการสำรวจรอบที่ 2 พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาทั้งที่อยู่ในและนอกโครงการ มีทัศนคติด้านบวกที่มีต่อเรื่องเพศและเพศสภาวะเพิ่มขึ้นและในระดับเท่ากัน (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ทั้งสองกลุ่ม) และไม่แตกต่างกันทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่แนวโน้มนักเรียนในโครงการมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่านักเรียนนอกโครงการ ดังจะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนักเรียนในโครงการเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนนอกโครงการในทั้งหญิงและชาย พอมาในรอบที่ 3 นักเรียนในโครงการโดยเฉพาะนักเรียนหญิง มีการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติต่อเพศวิถีและเพศสภาวะดีกว่านักเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (คะแนนเท่ากับ 2.62 และ 2.59 ตามลำดับ)

เมื่อให้นักเรียนประเมิน “สิ่งที่ฉันเป็น” เพื่อดูเกี่ยวกับการยอมรับตัวตนของนักเรียนและการแสดงออกในเพศวิถีของนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องการให้คุณค่าตัวเองและการยอมรับเพศวิถีของตนเอง โดยใช้ข้อความ 5 ข้อ และให้ตอบว่า เหมือนตัวฉันเลย, มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน หรือ ไม่เหมือนตัวฉัน โดยมีค่าคะแนนคำตอบตั้งแต่ 1-3 ตามลำดับ และมีข้อความที่ 3 และ 5 ที่กลับค่าคะแนน ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนในโครงการและนอกโครงการไม่มีความแตกต่างกันในการสำรวจ 2 รอบแรก แต่ในรอบที่ 3 นักเรียนในโครงการดีกว่าเล็กน้อย พอมาในรอบสุดท้าย ทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ในรอบที่หนึ่ง นักเรียนมัธยมศึกษาในและนอกโครงการมีคะแนนเฉลี่ยแสดงความเป็นตัวตนที่ 2.14 และ 2.10 ตามลำดับ แต่ในผลการสำรวจรอบที่สอง นักเรียนในโครงการมีคะแนนดีกว่านักเรียนนอกโครงการ (2.25 และ 2.23 ตามลำดับ) แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แผนภูมิที่ 6 ทักษะต่อเพศภาวะ: เพศวิถีและสัมพันธภาพของนักเรียน

เมื่อแยกตามเพศพบว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในโครงการมีคะแนนดีขึ้นและดีกว่านักเรียนนอกโครงการ และรอบสุดท้าย นักเรียนในโครงการดีกว่านักเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะนักเรียนหญิง

ทักษะการจัดการเรื่องเพศของนักเรียน

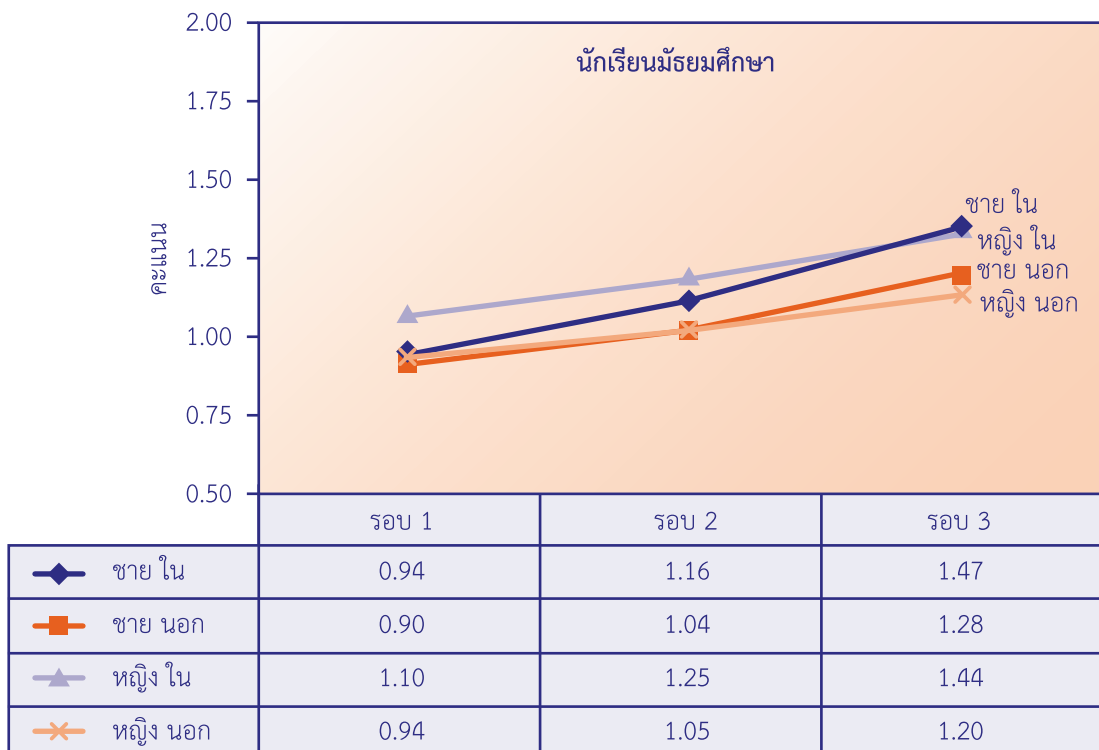
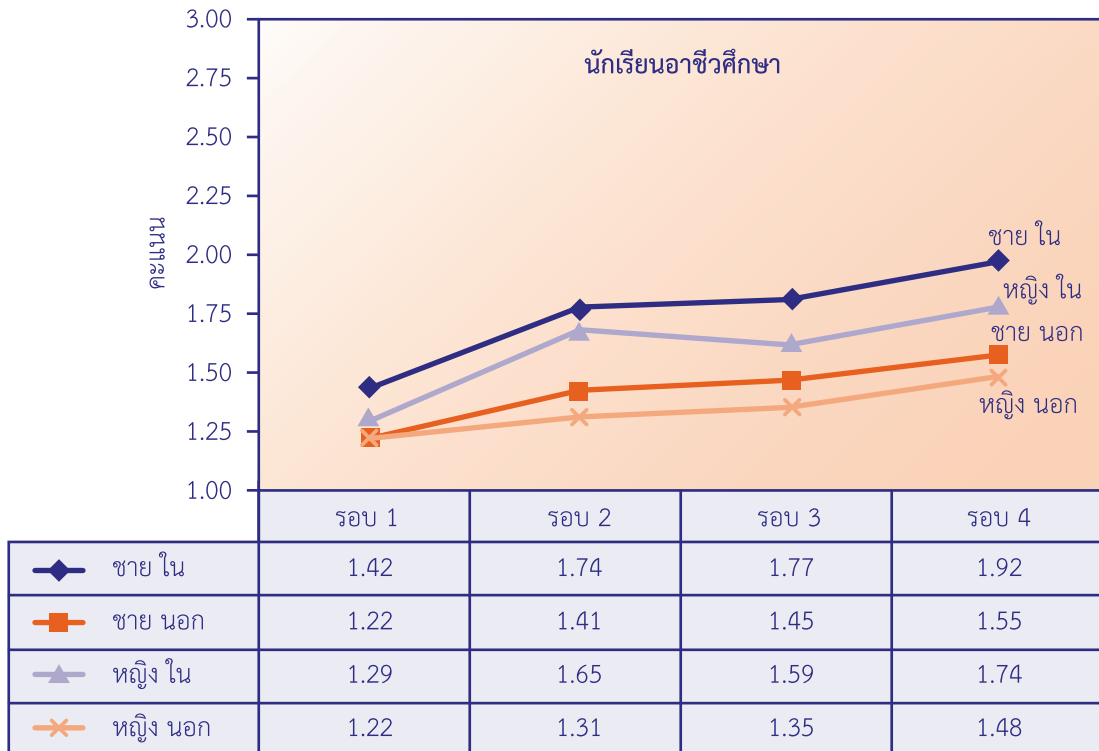
ในการวิเคราะห์การจัดการเรื่องเพศของนักเรียน วิเคราะห์ด้วย 2 ประเด็นคือ เรื่องการเปิดใจพูดคุยหรือสื่อสารเรื่องเพศของนักเรียน และ เรื่องความมั่นใจในการจัดการภายใต้สถานการณ์เรื่องเพศต่างๆ

○ การเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศ

การสำรวจเกี่ยวกับการเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศในนักเรียน ประเมินโดย ดูระดับความกล้าเปิดใจ ที่จะสื่อสารเรื่องเพศ กับกลุ่มต่างๆ คือ พูดกับเพื่อนสนิท พูดกับพ่อแม่ พูดกับครู และพูด, ถาม, เล่าในห้องเรียนเพศศึกษา โดยมีข้อความให้ตอบ 4 ข้อ แล้วให้น้ำหนักคะแนน 0 - 3 คือ ทำได้แน่นอน (3) คิดว่าทำได้ (2) คิดว่าไม่ทำนะ (1) และไม่ทำแน่นอน (0) ผลการสำรวจทั้ง 4 รอบ พบกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการทั้งชายและหญิงมีทักษะเชิงบวกต่อการสื่อสารคือมั่นใจ และกล้าเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศมากกว่ากลุ่มนอกโครงการ (แผนภูมิที่ 7) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.36, 1.69, 1.68 และ 1.82 ในการสำรวจสี่รอบตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มนอกโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.22, 1.36, 1.39 และ 1.51 ตามลำดับ

ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการสำรวจไม่แตกต่างจากกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา คือ ผลการสำรวจรอบแรกนั้นพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการมีความมั่นใจ คือกล้าเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศมากกว่านักเรียนมัศึกษานอกโครงการ (คะแนนเฉลี่ยเป็น 1.02 และ 0.92 ตามลำดับ) และนักเรียนหญิงในโครงการมีความมั่นใจ คือกล้าเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศมากกว่านักเรียนชายในโครงการ (แผนภูมิที่ 7) แต่ในภาพรวม ความมั่นใจในการเปิดใจพูดคุยเรื่องเพศของนักเรียนทั้งสองกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับไม่ตึง ในการสำรวจรอบถัดมาทั้ง 2 รอบ นักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการมีความมั่นใจในการพูดคุยเรื่องเพศมากขึ้นและสูงกว่านักเรียนนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (คะแนนเฉลี่ยเป็น 1.21 และ 1.45 ตามลำดับในกลุ่มในโครงการ และเป็น 1.05 และ 1.24 ตามลำดับในกลุ่มนอกโครงการ)

แผนภูมิที่ 7 การเปิดใจพูดเรื่องเพศของนักเรียน

○ ความมั่นใจต่อการจัดการสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียน

ในการประเมินเรื่องทักษะการจัดการของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยดูจากความมั่นใจในการจัดการสถานการณ์ต่างๆ เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ โดยมีข้อความให้ตอบ 7 ข้อ แล้วให้นักเรียนตอบว่าทำได้หรือไม่ได้ในระดับใด โดยมีตัวเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและให้น้ำหนักคะแนน 0 - 3 ดังนี้ ทำได้แน่นอน (3) คงทำได้ (2) คิดว่าไม่ทำนะ (1) และไม่ทำแน่นอน (0) ผลการประเมินแสดงในแผนภูมิที่ 8 พบว่าความมั่นใจของนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการทั้งชายและหญิง ต่อสถานการณ์ที่จะบอกว่าไม่เห็นด้วย หรือการกล้าจะบอกแฟนว่าไม่พร้อมในการมีเพศสัมพันธ์ หรือกล้าจะเข้าไปหาซื้อถุงยางอนามัยกับคนขายยา ฯลฯ มีมากกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

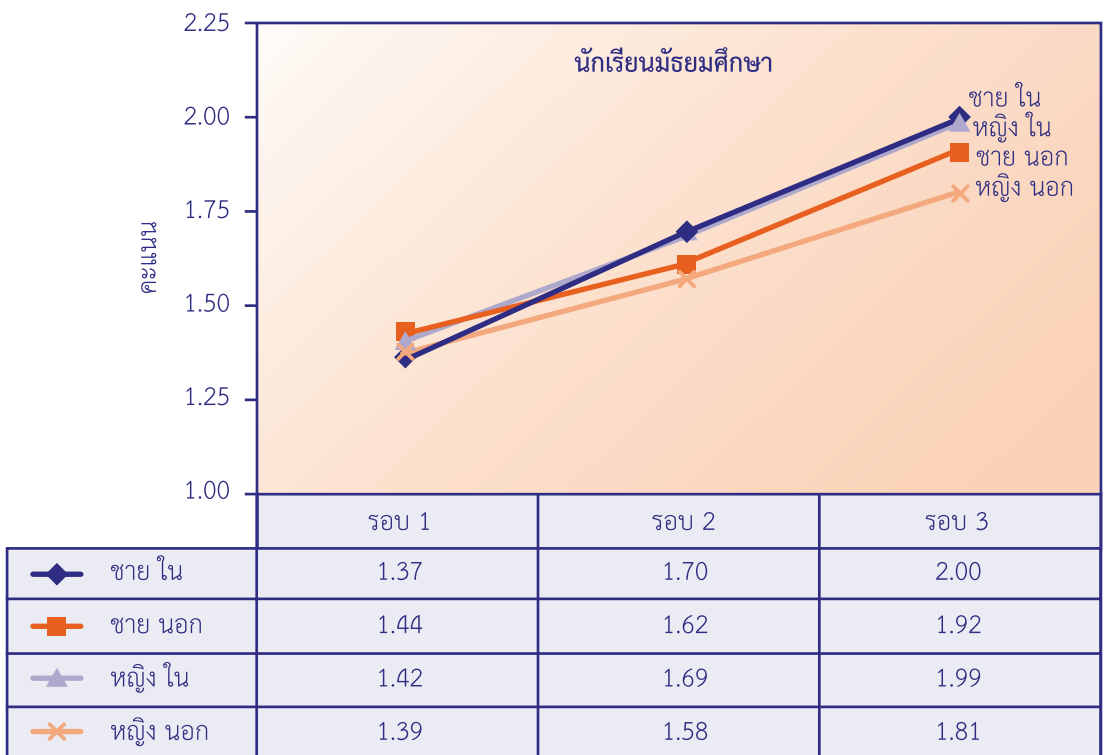
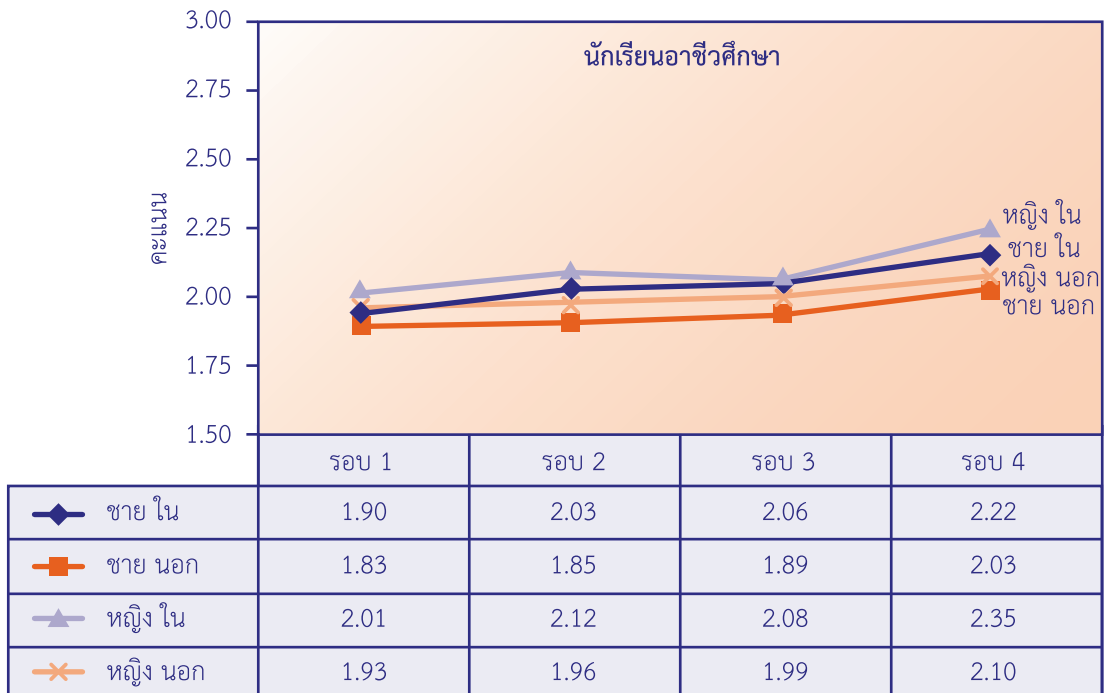
สำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยม การประเมินทักษะการจัดการและตัดสินใจของนักเรียน ใช้ข้อความประเมิน 5 ข้อความ ได้แก่ การปฏิเสธพูดว่า “ไม่” กับเพื่อนเมื่อไม่เห็นด้วย, บอกให้แฟนใช้ถุงยางอนามัย เมื่อจะมีเพศสัมพันธ์กัน, กล้าที่จะเข้าไปหาซื้อถุงยางอนามัยกับผู้ชาย, ปฏิเสธหากถูกรบเร้าให้มีเพศสัมพันธ์เมื่อไม่พร้อม และพกถุงยางอนามัยติดตัว ผลการสำรวจรอบแรก นักเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการ มีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการจัดการสถานการณ์ต่างๆ และตัดสินใจใกล้เคียงกัน (1.39 และ 1.42 ตามลำดับ) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนมัธยมศึกษาชายในโครงการมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่านอกโครงการเล็กน้อย แต่การสำรวจในรอบที่ 2 และ 3 นักเรียนในโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้เรื่องผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์ อุปกรณ์การป้องกัน และแหล่งบริการสุขภาพวัยรุ่น

การรับรู้ต่อผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์การป้องกันได้แก่ ชุดตรวจการตั้งครรภ์, ยาคุมกำเนิดทั่วไป ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน และถุงยางอนามัย ถูกตั้งเป็นคำถามเกี่ยวกับการเคยได้ยิน ได้เห็น และมีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของนักเรียน ผลการสำรวจในรอบแรก นักเรียนอาชีวศึกษาทั้งในและนอกโครงการได้รับรู้และมีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับชุดตรวจการตั้งครรภ์ ยาคุมฉุกเฉิน ยาคุมทั่วไป ไม่แตกต่างกัน (ร้อยละ 19.4, 19.9 และ 28.4 ในกลุ่มในโครงการตามลำดับ และร้อยละ 20.3, 21.1 และ 27.2 ในกลุ่มนอกโครงการตามลำดับ) ในรอบที่ 2 การรับรู้ของนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการ เพิ่มขึ้นและมากกว่ากลุ่มนอกโครงการอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการที่ระบุเคยเห็นหรือมีข้อมูลเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (แผนภูมิที่ 9)

รอบที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนอาชีวศึกษาทั้งในและนอกโครงการมีการรับรู้เรื่องผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์เพื่อการป้องกัน ลดลง กว่าในรอบสอง และเกือบใกล้เคียงกับรอบแรกในทุกข้ออย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม นักเรียนในโครงการยังมีข้อมูลมากกว่ากลุ่ม

แผนภูมิที่ 8 ความมั่นใจของนักเรียน ต่อการจัดการสถานการณ์ต่างๆ

นอกโครงการในการรับรู้ต่อ 4 ผลลัพธ์ ส่วนการสำรวจรอบที่ 4 นักเรียนในโครงการมีการรับรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์เหล่านี้เพิ่มขึ้นกว่ารอบที่ผ่านมา และมากกว่านักเรียนนอกโครงการ

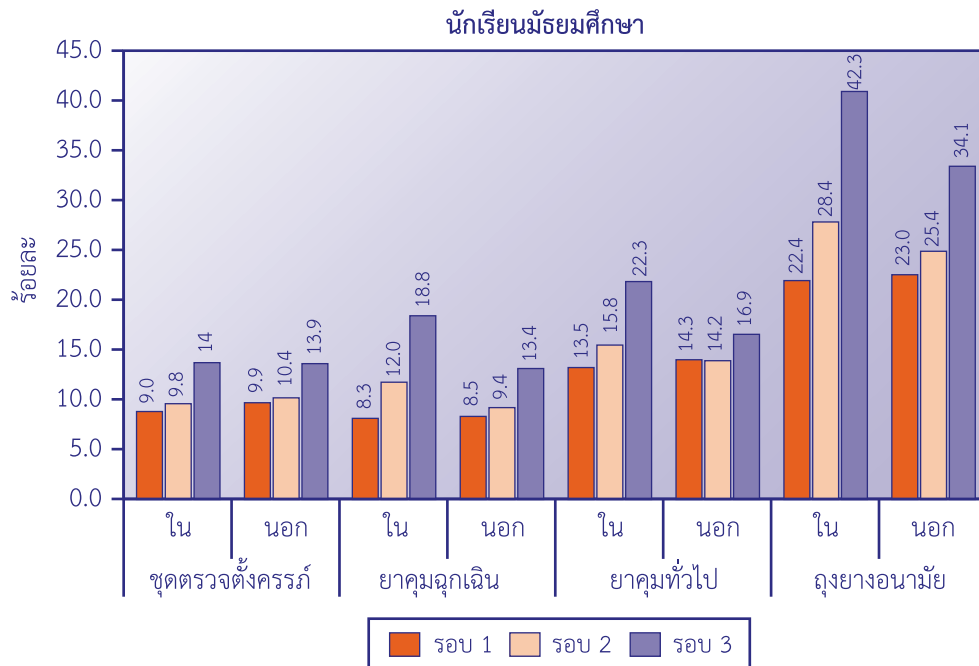
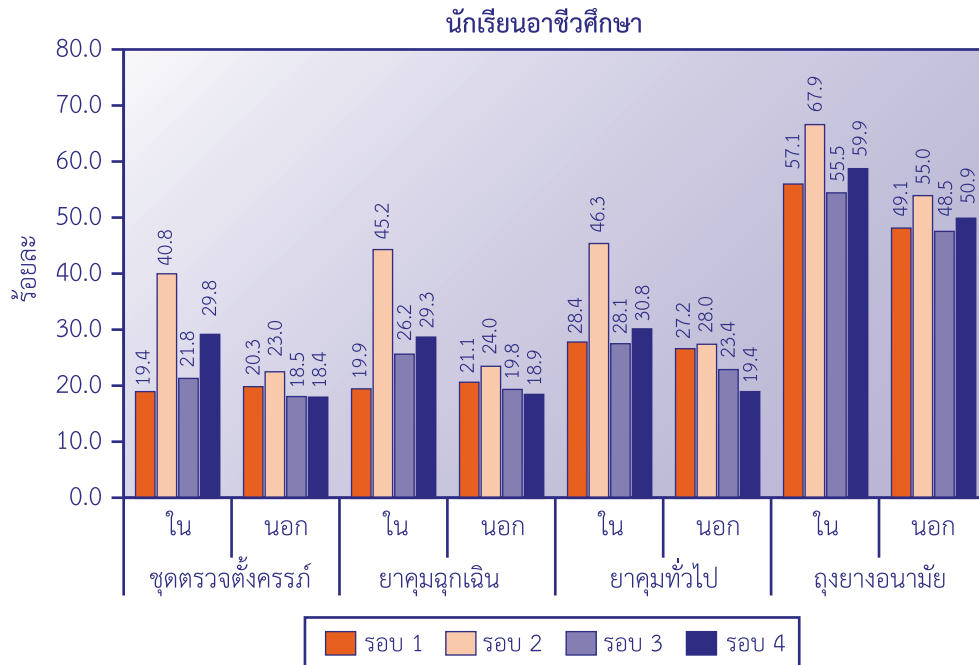
การรับรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการสุขภาพวัยรุ่นและแหล่งให้บริการคำปรึกษาสำหรับวัยรุ่นของนักเรียนอาชีวศึกษาในและนอกโครงการไม่ค่อยแตกต่างกันมากในการสำรวจสามรอบแรก ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวี สถานบริการสุขภาพวัยรุ่น และเว็บไซต์ทินแพธ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสุขภาพวัยรุ่นของโครงการ แต่การสำรวจในรอบสุดท้ายนักเรียนในโครงการระบุถึงสถานที่ตรวจหาเชื้อเอชไอวี และสถานบริการสุขภาพวัยรุ่นมากขึ้น ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการรู้จักน้อยลง

ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการสำรวจทั้งสามรอบ ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มในโครงการมีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นทุกปีและสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการในทุกเรื่อง โดยเฉพาะถุงยางอนามัย ซึ่งนักเรียนในโครงการระบุว่ามีข้อมูลมีร้อยละ 42.3 ในขณะที่นักเรียนนอกโครงการเพียงร้อยละ 34.1 ระบุว่าข้อมูล

การรับรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการสุขภาพวัยรุ่นและแหล่งให้บริการคำปรึกษาสำหรับวัยรุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษา ไม่ว่าจะแหล่งบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวี สถานบริการสุขภาพวัยรุ่น และเว็บไซต์ทินแพธ พบว่านักเรียนในโครงการรู้จักแหล่งบริการเหล่านี้มากกว่านักเรียนนอกโครงการ

เมื่อให้นักเรียนระบุแหล่งให้คำปรึกษาในโรงเรียน พบว่า โดยรวมนักเรียนในโครงการจะรู้จักว่าครูโฮมรูม ครูแนะแนว และครูประจำชั้น เป็นผู้ให้บริการคำปรึกษาแก่นักเรียนได้มีจำนวนมากกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ และเป็นที่สังเกตว่านักเรียนในโครงการที่ระบุว่าครูแนะแนวและครูโฮมรูมสามารถให้บริการคำปรึกษาแก่นักเรียนได้มีส่วนสูงขึ้นในรอบที่สองและสาม และมากกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่าโครงการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในโรงเรียนในโครงการนั้นมีครูผู้สอนเป็นครูโฮมรูมและครูแนะแนวเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนในโครงการจึงรับรู้ว่าคุณครูเหล่านี้เป็นผู้ที่ตนเองสามารถพูดคุยปรึกษาได้สะดวกใจได้มากขึ้น

แผนภูมิที่ 9 การรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อนามัยเจริญพันธุ์และอุปกรณ์เพื่อการป้องกัน

ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ และการป้องกันความเสี่ยง

○ ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์

นักเรียนอาชีวศึกษา

การสำรวจประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษา ในรอบแรก นักเรียนอาชีวศึกษา ในโครงการที่ตอบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มนอกโครงการเล็กน้อย (ร้อยละ 31.1 และ 23.3 ตามลำดับ) นักเรียนชายมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิง ในโครงการที่ตอบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนหญิงกลุ่มนอกโครงการเกือบเท่าตัว (ร้อยละ 27.9 และ 13.2 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนอาชีวะชายในโครงการที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่ากลุ่มนอกโครงการเล็กน้อย (ร้อยละ 34.2 และ 39.3 ตามลำดับ) อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มนี้เท่ากับ 14.5 และ 14.6 ปี ในนักเรียนชายในและนอกโครงการตามลำดับ และเท่ากับ 15.1 และ 14.8 ปีในนักเรียนหญิงในและนอกโครงการตามลำดับ

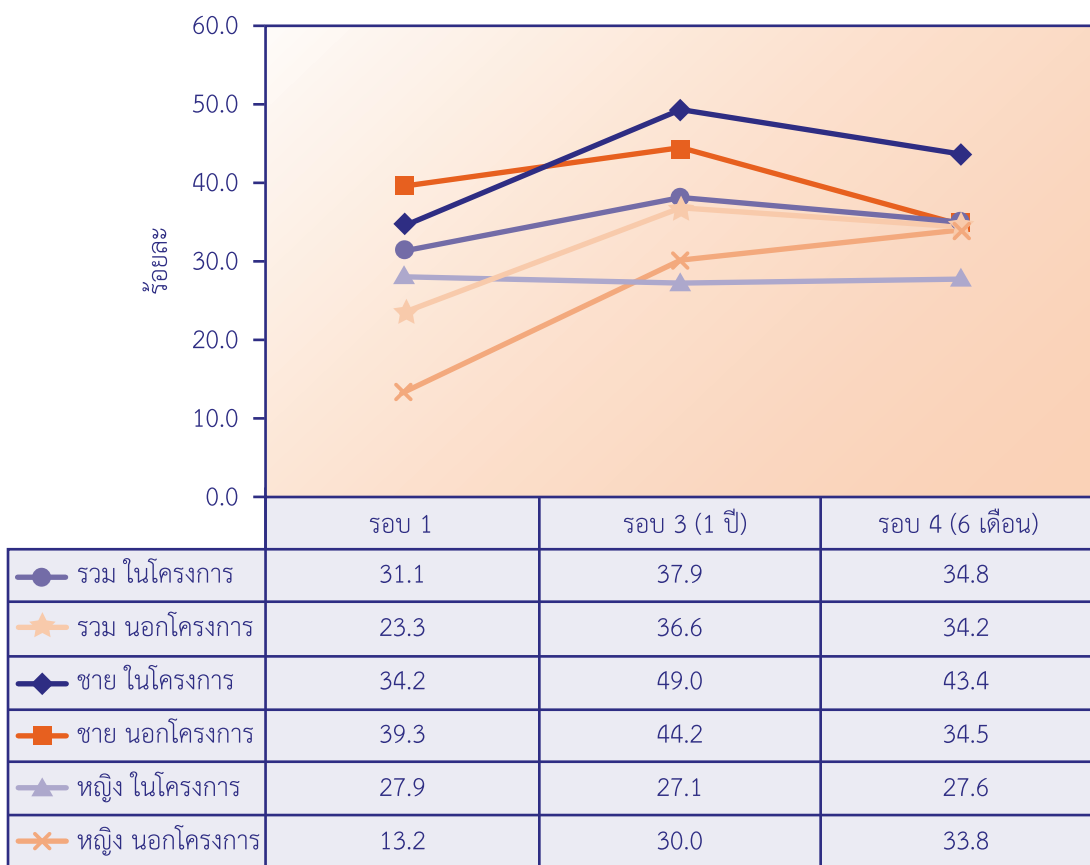
บุคคลที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งสุดท้าย นักเรียนระบุว่าแฟน/คนรัก/คนที่อยู่กินด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.9 และ 71.3 ในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ) และอีกประมาณร้อยละ 14.3 และ 11.4 ในกลุ่มในและนอกโครงการระบุเป็นเพื่อน/คนที่ไม่ได้อยู่กินด้วยกัน และเป็นคนเพิ่งรู้จักกัน ร้อยละ 13.8 และ 26.5 ในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ ส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการทางเพศก็พบมีบ้างเล็กน้อยคือร้อยละ 4.7 และ 1.9 ในกลุ่มในและนอกโครงการตามลำดับ

ตารางที่ 2 บุคคลที่นักเรียนอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ด้วยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย (ผลการสำรวจในรอบที่ 2)

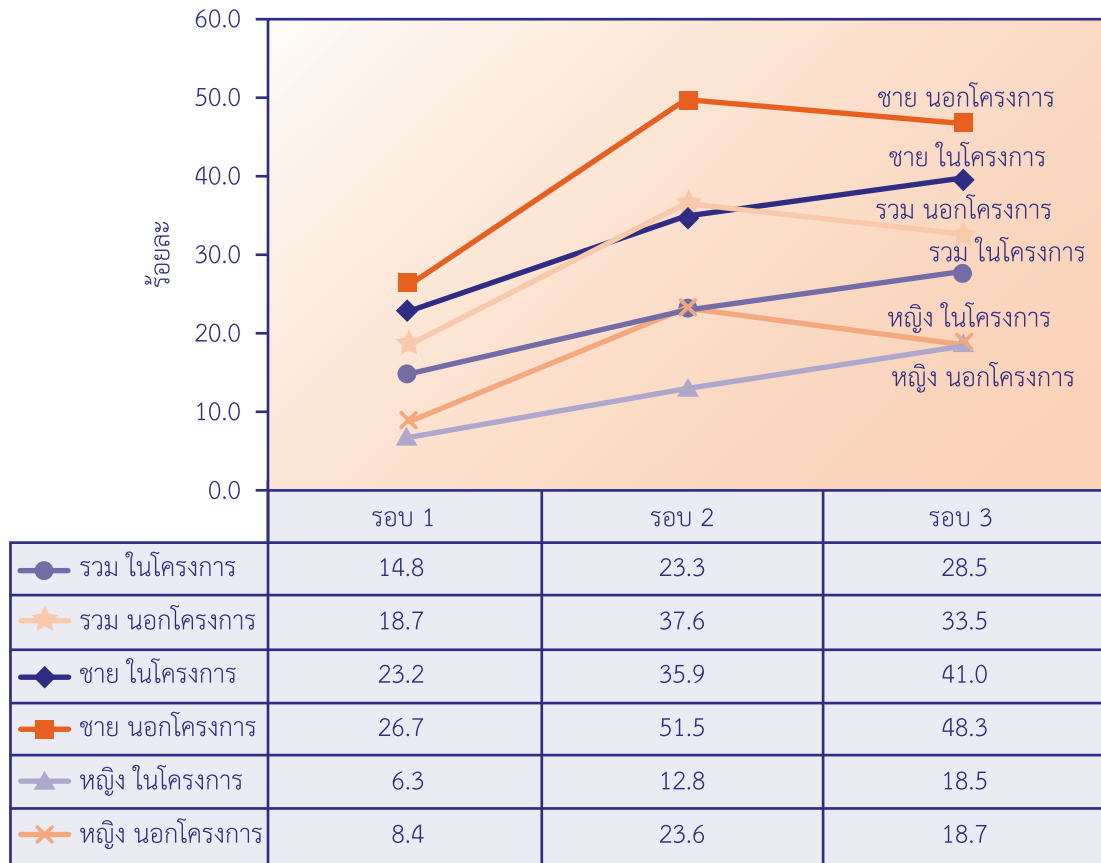
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายด้วย	ในโครงการ			นอกโครงการ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
แฟน/คนรัก/คนที่อยู่กินด้วยกัน	57.1%	87.8%	67.9%	56.9%	93.5%	71.3%
เพื่อน/คนที่ไม่ได้อยู่กินด้วยกัน	18.1%	7.3%	14.3%	16.9%	3.2%	11.4%
คนเพิ่งรู้จัก	19.5%	3.7%	13.8%	25.3%	3.2%	26.5%
ผู้ขายบริการทางเพศ	6.7%	1.2%	4.7%	3.2%	-	1.9%
จำนวน	149	82	231	95	62	157

ในการสำรวจหลังจากรอบแรก 1 ปี (รอบที่ 3) โดยถามว่าใครเคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และหลังจากการสำรวจรอบที่ 3 ผ่านไปแล้ว 6 เดือน (รอบที่ 4) โดยถามว่าใครเคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ผลแสดงในแผนภูมิที่ 10 ปรากฏว่า ในรอบที่ 3 นักเรียนอาชีวศึกษาทั้งในและนอกโครงการมีประสบการณ์ทางเพศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะนักเรียนชาย แต่นักเรียนในโครงการที่ตอบว่ามีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีอัตราเพิ่มขึ้นบ้างเล็กน้อย (จากร้อยละ 31.1 เป็นร้อยละ 37.9) ในขณะที่นักเรียนกลุ่มนอกโครงการมีอัตราการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาเพิ่มสูงมาก (จากร้อยละ 23.3 เป็นร้อยละ 36.6) และ นักเรียนอาชีวชายทั้งในและนอกโครงการมีเพศสัมพันธ์ในปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นและอัตราใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 49.0 และ 44.2 ลำดับ) ในขณะที่นักเรียนอาชีวหญิงในโครงการที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ไม่เปลี่ยนแปลง และต่ำกว่ากลุ่มนักเรียนหญิงนอกโครงการเล็กน้อย (ร้อยละ 27.1 และ 30.0 ตามลำดับ) ซึ่งอัตราการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวหญิงนอกโครงการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับผลสำรวจรอบแรก

แผนภูมิที่ 10 ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษา เปรียบเทียบผลการสำรวจสามรอบ

แผนภูมิที่ 11 ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเทียบผลการสำรวจ
สามรอบ

ในการสำรวจรอบสุดท้าย ในภาพรวมนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งสองกลุ่มมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาลดลง อยู่ในระดับใกล้เคียงกันคือร้อยละ 34.8 และ 34.2 ตามลำดับ แต่นักเรียนชายในโครงการมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาสูงกว่านักเรียนชายนอกโครงการมาก (ร้อยละ 43.4 และ 34.5 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนหญิงในโครงการมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา มีสัดส่วนลดลง และต่ำกว่านักเรียนหญิงนอกโครงการ (ร้อยละ 27.6 และ 33.8 ตามลำดับ)

นักเรียนมัธยมศึกษา

ในการสำรวจรอบที่หนึ่ง นักเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการที่ตอบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วมีร้อยละ 14.8 และ 18.7 ลำดับ (แผนภูมิที่ 11) โดยนักเรียนนอกโครงการระบุว่ามีแล้วสูงกว่านักเรียนในโครงการเล็กน้อย เมื่อแยกตามเพศ ร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาหญิงและชายในโครงการที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก็ต่ำกว่ากลุ่มนอกโครงการเล็กน้อย

อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนในและนอกโครงการอยู่ที่ 13.6 และ 13.5 ปี ตามลำดับ การสำรวจรอบที่ 2 หลังจากผ่านมา 1 ปี สัดส่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและนอกโครงการที่ระบุว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเป็นร้อยละ 23.3 และ 37.6 ตามลำดับ โดยนักเรียนนอกโครงการมีสัดส่วนผู้ที่มีเพศสัมพันธ์สูงเพิ่มขึ้นเท่าตัวจากการสำรวจรอบแรก นอกจากนี้ สัดส่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาหญิงในและนอกโครงการที่ระบุว่ามีเพศสัมพันธ์ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่าของการสำรวจในรอบที่หนึ่ง และนักเรียนมัธยมศึกษาชายนอกโครงการก็เพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าของผลการสำรวจรอบแรกเช่นกัน ส่วนผลการสำรวจรอบที่ 3 นักเรียนในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 28.5 และนักเรียนกลุ่มนอกโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาลดลงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 33.5 แต่อย่างไรก็ตาม เพศสัมพันธ์ของนักเรียนนอกโครงการก็ยิ่งสูงว่านักเรียนในโครงการอย่างมีนัยสำคัญ นักเรียนชายทั้งในและนอกโครงการมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างสูงมาก ในขณะที่นักเรียนหญิงในโครงการก็มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเช่นกันแต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนหญิงนอกโครงการคือร้อยละ 18.5 และ 18.7 ตามลำดับ

○ การสื่อสารกับคู่เรื่องความเสี่ยง

การจัดการเรื่องการป้องกันและการสื่อสารกับคู่ของผู้ที่เคยมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ โดยประเมินการสื่อสารกับคู่ของผู้ที่เคยมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ ผลปรากฏดังนี้

นักเรียนอาชีวศึกษา

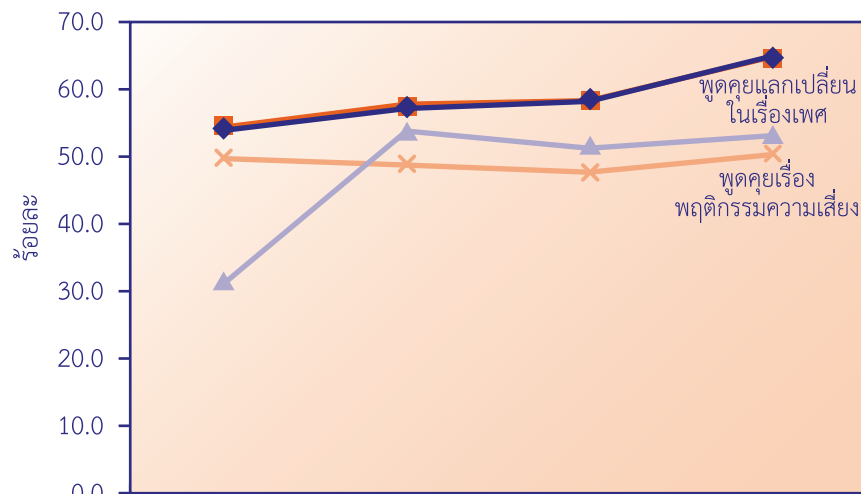
ในประเด็นการพูดคุยกับคู่ในเรื่องเพศนั้น นักเรียนอาชีวศึกษาที่เคยมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในเรื่องเพศกับคู่ของตน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งสองกลุ่ม และนักเรียนอาชีวศึกษาทั้งสองกลุ่มมีการสื่อสารและพูดคุยแลกเปลี่ยนในเรื่องเพศกับคู่ของตนในระดับที่ใกล้เคียงกันทุกรอบการสำรวจ แต่สำหรับประเด็นเรื่องพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ปรากฏว่า ในการสำรวจรอบแรก นักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่ระบุมีการพูดคุยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ (ร้อยละ 30.9 และ 35.8 ตามลำดับ) แต่พอมาในรอบที่ 2-4 นักเรียนในโครงการระบุพูดคุยในเรื่องพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีกับคู่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและสูงกว่ากลุ่มนอกโครงการมาก (แผนภูมิที่ 12) โดยเฉพาะรอบที่ 2 ซึ่งเป็นหลังการเรียนรู้อาชีวศึกษาทันที หลังจากนั้นการพูดคุยในเรื่องนี้ของผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ลดลงไปในการสำรวจรอบที่ 3-4

นักเรียนมัธยมศึกษา

การประเมินเรื่องการสื่อสารกับแฟน/คู่ของนักเรียนมัธยมศึกษา ถ้ามองเฉพาะในรอบการสำรวจรอบที่ 2 และ 3 เท่านั้น ผลการสำรวจ (แผนภูมิที่ 13) ปรากฏว่านักเรียนในโครงการ

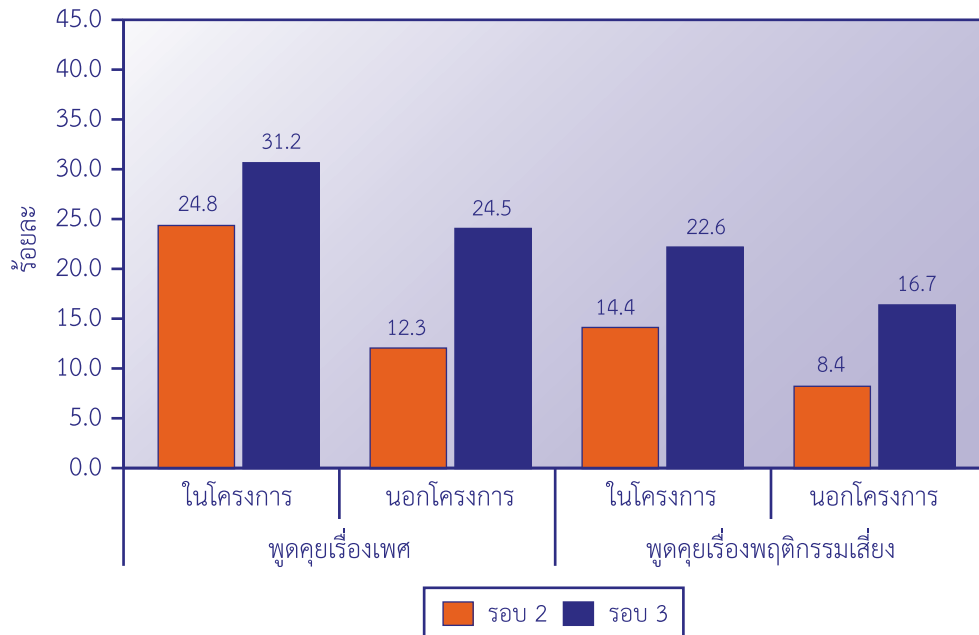
ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาระบุว่าได้สื่อสารพูดคุยเรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีกับคู่ของตนมีสัดส่วนสูงกว่านักเรียนนอกโครงการมากเกือบเท่าตัว โดยการพูดคุยเรื่องเพศกับคูมีย้อยละ 24.8 และพูดคุยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีกับคู่ของตนมีร้อยละ 14.4 พอมาในการสำรวจรอบที่ 3 นักเรียนในโครงการก็ยังมีแนวโน้มการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าคือร้อยละ 22.6 ในขณะที่นักเรียนกลุ่มนอกโครงการสื่อสารกับคู่ในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงเพียงร้อยละ 16.7 เท่านั้น

แผนภูมิที่ 12 การสื่อสารกับคูเรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์

	รอบ 1	รอบ 2	รอบ 3	รอบ 4
◆ พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องเพศ-ในโครงการ	43.7	49.8	51.8	64.4
■ พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องเพศ-นอกโครงการ	44.6	51.0	52.0	64.2
▲ พูดคุยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ-ในโครงการ	30.9	43.5	38.7	42.2
✕ พูดคุยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ-นอกโครงการ	35.8	34.0	32.0	36.9

แผนภูมิที่ 13 การสื่อสารกับคู่เรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา

การใช้วิธีป้องกันความเสี่ยงในเพศสัมพันธ์

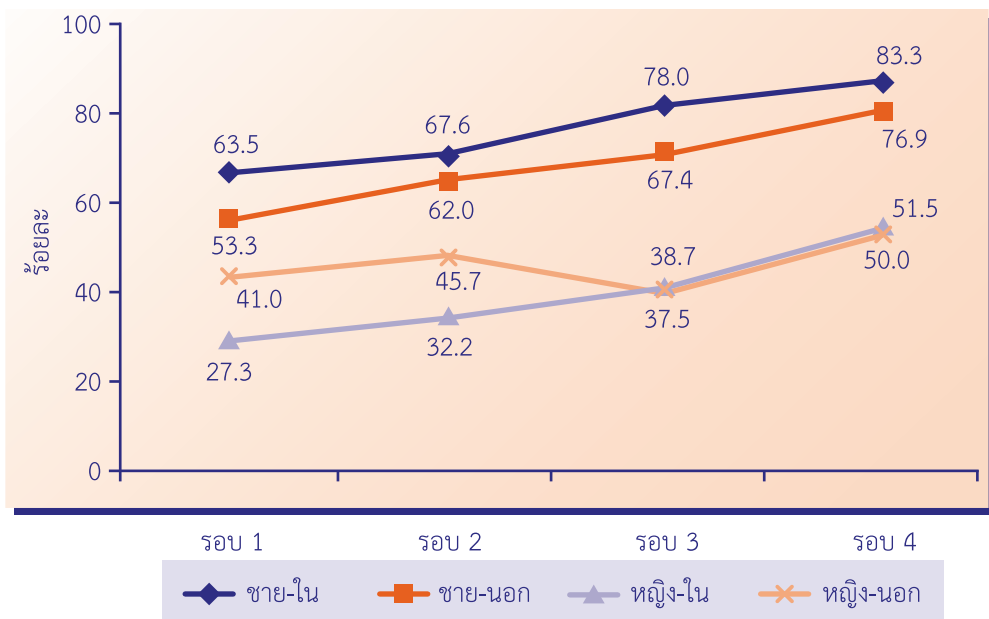
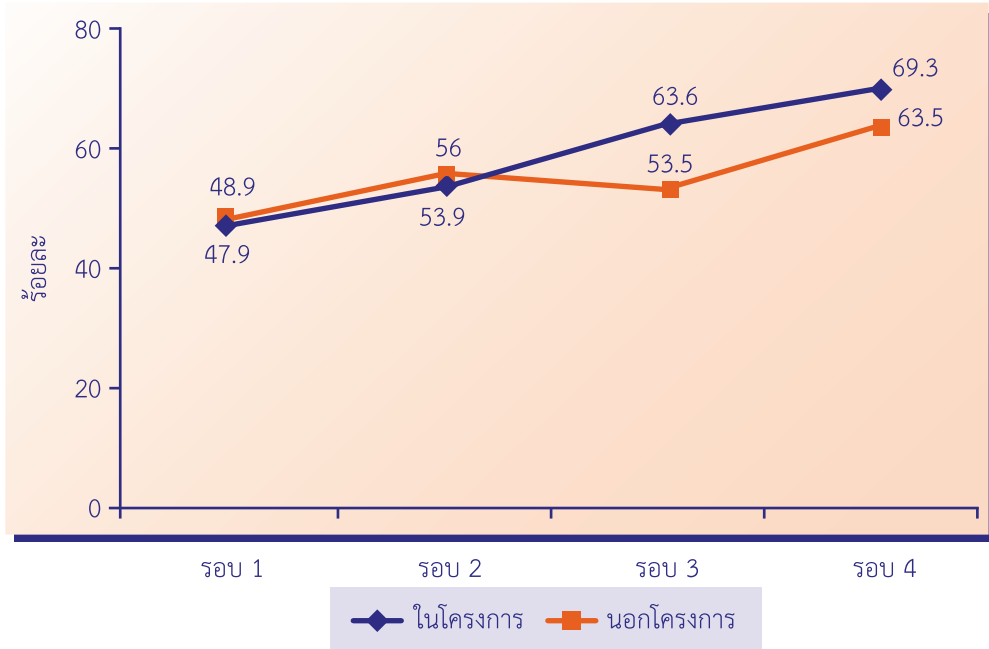
ประสบการณ์เคยใช้ถุงยางอนามัยในผู้ที่มีเพศสัมพันธ์

ต่อประเด็นการจัดการเรื่องการป้องกันของนักเรียนอาชีวศึกษาที่เคยมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ โดยประเมินดูประสบการณ์การใช้ถุงยางอนามัย ผลปรากฏในแผนภูมิที่ 14 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในภาพรวม ประสบการณ์การใช้ถุงยางอนามัยของผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ในผลการสำรวจรอบแรกไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มในและนอกโครงการ (ร้อยละ 47.9 และ 48.9 ตามลำดับ) ยกเว้นเมื่อแยกตามเพศ นักเรียนชายในโครงการและนักเรียนหญิงนอกโครงการ มีสัดส่วนเคยใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่า แต่ในการสำรวจรอบที่ 3 นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ในช่วงไม่เกิน 1 ปี ทั้งชายและหญิงในกลุ่มในโครงการมีประสบการณ์การใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่ากลุ่มนอกโครงการ (ร้อยละ 63.6 และ 53.5 ตามลำดับ) และเช่นเดียวกับผลการสำรวจรอบที่ 4

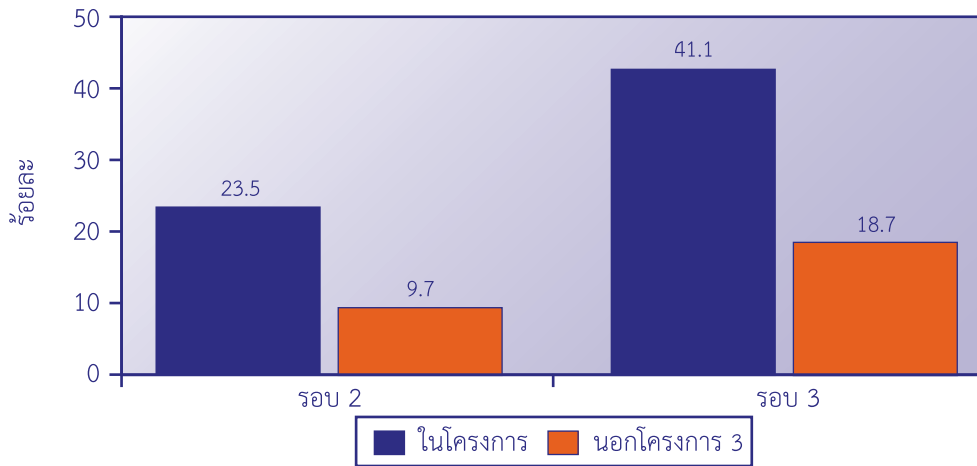
แผนภูมิที่ 15 แสดงผลการมีประสบการณ์ใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์ในช่วงไม่เกิน 1 ปีในรอบสำรวจรอบที่ 2 และ 3 พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มในโครงการระบุเคยใช้ถุงยางอนามัยมากกว่ากลุ่มนอกโครงการที่มีเพศสัมพันธ์มีร้อยละ 23.5 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการมีการใช้เพียงร้อยละ 9.7 ในรอบที่ 3 กลุ่มในโครงการมีการใช้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 41.1 แต่กลุ่มนอกโครงการมีการใช้ถุงยางอนามัยเพียงร้อยละ 18.7

สรุปภาพรวมอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีในการสำรวจรอบที่สอง แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มนอกโครงการในการสำรวจรอบที่สาม คืออยู่ในอัตราร้อยละ 41 แต่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยและวิธีคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ลดลง และเกือบใกล้เคียงกับกลุ่มนอกโครงการในการสำรวจรอบที่สาม

แผนภูมิที่ 14 นักเรียนอาชีวศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ตอบว่าเคยใช้ถุงยางอนามัย

แผนภูมิที่ 15 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ตอบว่าเคยใช้ถุงยางอนามัย

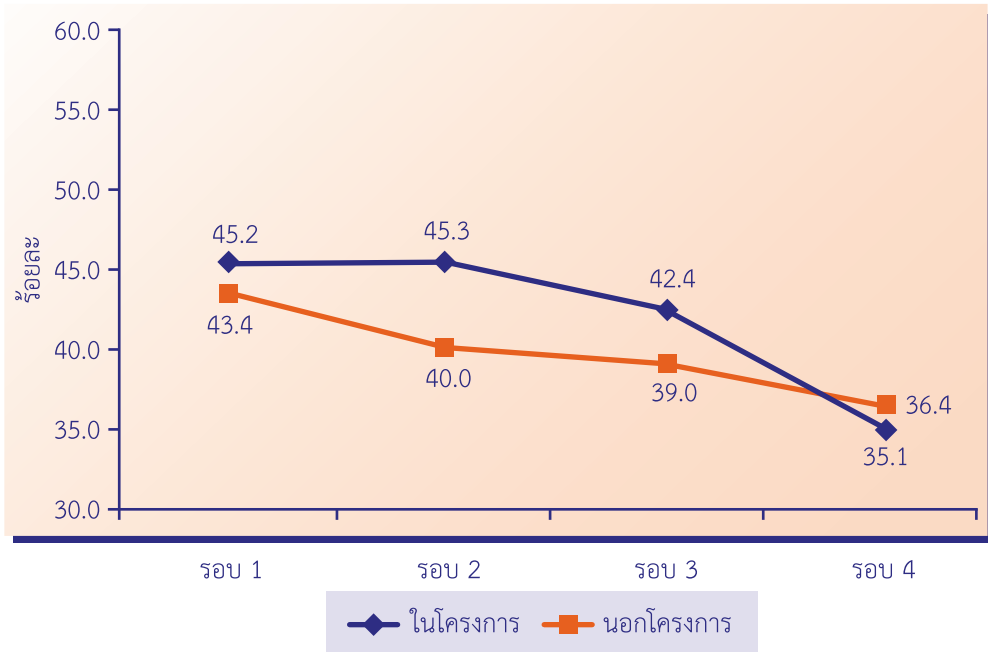

การใช้วิธีป้องกันในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย

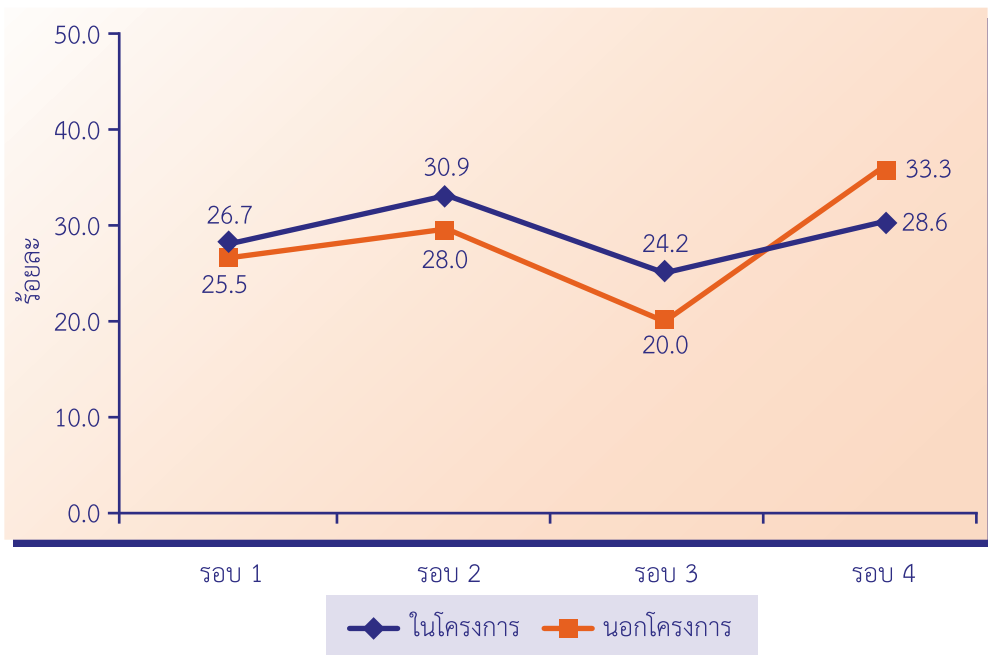
นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์แล้วมีการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายในการสำรวจรอบแรก สูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการเล็กน้อย (แผนภูมิที่ 16) เมื่อเวลาผ่านไปในรอบที่ 2 และ 3 กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์มีการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญโดยเฉพาะผลการสำรวจรอบที่ 2 ที่นักเรียนในโครงการระบุใช้ในครั้งสุดท้ายมีร้อยละ 45.3 ในขณะที่กลุ่มนอกโครงการใช้ร้อยละ 40.0 แต่เมื่อเวลาผ่านไปอีกระยะเวลาหนึ่งในการสำรวจรอบสุดท้าย นักเรียนในโครงการรายงานการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายลดลงและต่ำกว่านักเรียนนอกโครงการเล็กน้อย (ร้อยละ 35.1 และ 36.4 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับผลที่ปรากฏในรายงานการใช้วิธีคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนในโครงการ (แผนภูมิที่ 17) การใช้วิธีคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนในโครงการอยู่ในระดับสูงกว่านักเรียนนอกโครงการในรอบการสำรวจรอบที่ 2 และ 3 ก่อนจะลดต่ำกว่ากลุ่มนอกโครงการในการสำรวจรอบสุดท้าย

การใช้วิธีป้องกันในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนมัธยมศึกษา จากการสำรวจรอบที่ 1 ในกลุ่มในโครงการ นักเรียนชายตอบว่าใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 23.0 นักเรียนหญิงใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 11.5 และกลุ่มนอกโครงการ นักเรียนชายใช้ร้อยละ 19.5 นักเรียนหญิงไม่ใช้ร้อยละ 13.2 การสำรวจในรอบที่ 2 และ 3 แสดงในแผนภูมิที่ 18 ซึ่งผลปรากฏชัดว่านักเรียนในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยและยาคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายสูงกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการ โดยเฉพาะการใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนในโครงการเพิ่มจากร้อยละ 23.0 ในการสำรวจรอบที่ 2 เป็นร้อยละ 34.1 ในการสำรวจรอบสุดท้าย โดยนักเรียนชายตอบว่าใช้ร้อยละ 39.5 นักเรียนหญิงใช้ร้อยละ 21.9 ในขณะที่นักเรียนชายกลุ่มนอกโครงการใช้ร้อยละ 26.8 และนักเรียนหญิงนอกโครงการใช้ ร้อยละ 27.3

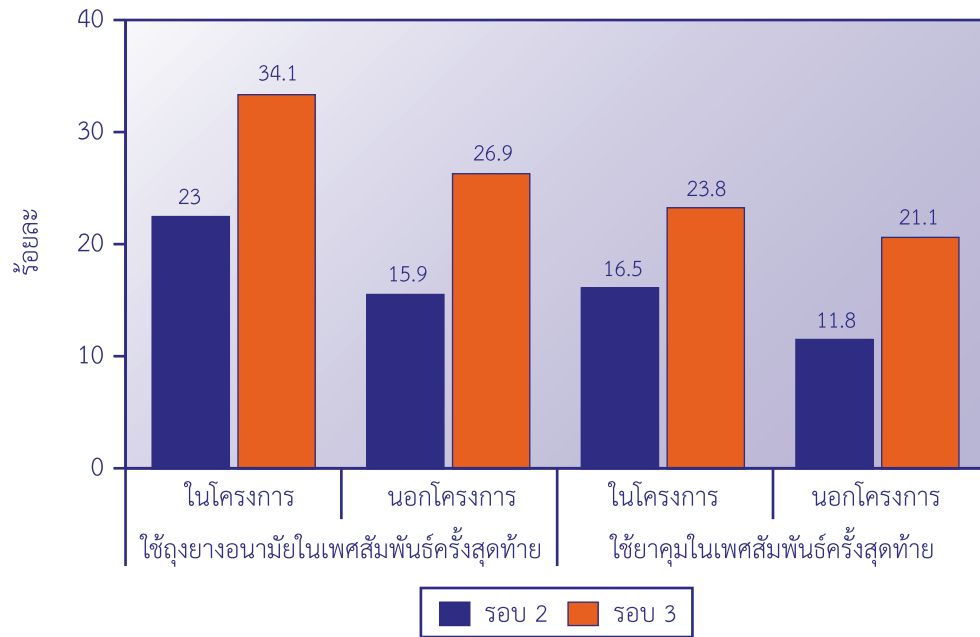
แผนภูมิที่ 16 การใช้ถุงยางอนามัยในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์

แผนภูมิที่ 17 การใช้ยาคุมกำเนิดในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์

แผนภูมิที่ 18 การใช้วิธีป้องกันในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศสัมพันธ์

อภิปราย บทสรุป และข้อเสนอแนะ

แนวคิด และกระบวนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ” ขององค์การแพธ ถือว่าเป็นกระบวนการพัฒนาการจัดการสอนเพศศึกษาที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีกระบวนการสำคัญคือ 1) การวางแผนพัฒนาจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใช้กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ภายใต้เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่มีองค์ประกอบครอบคลุมหลาย ๆ มิติ และไม่ได้เน้นเฉพาะเรื่อง การป้องกันและการอยู่ร่วมกับเอดส์ แต่รวมถึงความเข้าใจในเพศวิถีของมนุษย์อย่างรอบด้าน และเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในเรื่องการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพ การใช้ชีวิตอย่างรับผิดชอบ โดยตัวหลักสูตรอิงแนวคิดเพศศึกษารอบด้าน (comprehensive sexuality education) ที่ครอบคลุมทั้ง ๖ มิติ ของพัฒนาการของมนุษย์ สัมพันธภาพ ทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพทางเพศ และสังคมวัฒนธรรม, 2) กระบวนการพัฒนาครูผู้สอนที่เน้นการอบรมครูให้ผู้สอนได้รับการปรับทัศนะด้านบวกต่อการสอนเพศศึกษาอย่างรอบด้านไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาทักษะและเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนมีส่วนร่วม และ 3) การจัดกระบวนการติดตามสนับสนุนและช่วยเหลือครูผู้สอนทางด้านวิชาการและเทคนิคการสอนที่เรียกว่าระบบโค้ชซึ่งเหมือนลักษณะโค้ชกีฬาที่จะทำหน้าที่ฝึกฝนให้เกิดความพร้อมอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การประเมินผลในผู้เรียน ทั้งกลุ่มอาชีวศึกษาและกลุ่มมัธยมศึกษา ด้วยการสำรวจในกลุ่มนักเรียนกลุ่มเดิมอย่างต่อเนื่อง 3 ปี โดยมีสถานศึกษาตัวอย่างทั้งสถานศึกษาในโครงการและสถานศึกษานอกโครงการเป็นกลุ่มเปรียบเทียบ ได้แสดงผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงในด้านบวกอย่างต่อเนื่องในกลุ่มนักเรียนในโครงการทั้งอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มนอกโครงการ ไม่ว่าจะเป็นความรู้เพศศึกษา ทักษะเชิงบวกต่อเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีของนักเรียน สัมพันธภาพกับบุคคลรอบข้างและทักษะการสื่อสาร ตลอดจนทักษะการจัดการเรื่องเพศ โดยเฉพาะเรื่องความมั่นใจในการเปิดใจสื่อสารเรื่องเพศของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ แม้ว่าการศึกษาคั้งนี้ จะไม่สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกที่อาจมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปที่ชัดเจนว่าการจัดการเรียนรู้หลักสูตร “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในนักเรียนจริงหรือไม่ แต่การมีสถานศึกษากลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาตามธรรมชาติที่เป็นอยู่ในระบบการศึกษา กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติบวกกับการใช้หลักสูตร “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” ก็พอสรุปได้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นน่าจะเกิดจากการเรียนรู้ในหลักสูตรเพศศึกษา “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ”

ผลการประเมินในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาในโครงการ พบผลการสำรวจในรอบที่ 2 มีความแตกต่างกับการสำรวจรอบอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้การสำรวจรอบที่ 2 เป็นรอบการสำรวจหลังจากนักเรียนได้เรียนรู้วิชาเพศศึกษาเสร็จสิ้นทันทีในหนึ่งเทอม (วิชาเพศศึกษาตามหลักสูตร “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” ในระดับอาชีวศึกษาสามารถจัดให้เป็นวิชาเลือก 1 วิชาที่เปิดให้แก่ระดับ ปวช. ปีที่หนึ่ง) โดยผลการสำรวจในรอบที่ 2 นี้มีผลลัพธ์ในผู้เรียนค่อนข้างดีกว่าทุกรอบการสำรวจ แต่หลังจากที่นักเรียนไม่ได้เรียนรู้เพศศึกษาต่อเนื่องเหมือนระดับมัธยมศึกษา ส่งผลต่อความรู้ความตระหนักของนักเรียน ดังผลลัพธ์ที่ได้จากการสำรวจในรอบถัดมาอีกสองรอบ ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถให้ผลดีในการสร้างความตระหนักของนักเรียนและเกิดทักษะและพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้งพฤติกรรมปกป้องกันความเสี่ยงของนักเรียนในอนาคตมากขึ้น

การเก็บข้อมูลนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรวม 16 โรงเรียน ซึ่งคัดเลือกโดยการเสนอแนะจากผู้บริหารจัดการโครงการระดับภาค (โนด) จากการติดตามเยี่ยมสถานศึกษาเหล่านี้รวมทั้งการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในโรงเรียน ทำให้ทราบว่าระดับความเข้มข้นในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาตามหลักสูตร “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” ในบางสถานศึกษาได้ลดความเข้มข้นลงไปในช่วงระยะเวลาสองปีหลังของโครงการ ด้วยปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีหลายโรงเรียนตัวอย่างที่จัดการเรียนรู้ตามแผนการสอนที่วางไว้บ้างน้อยลง หรือใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการสอดแทรกในสาระอื่นๆ ตามแต่ว่าครูที่ผ่านการอบรมจากโครงการได้สอนในสาระวิชาใดเป็นหลัก จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในนักเรียน ถึงแม้ว่าผลที่ออกมาดีในระดับหนึ่งที่ยังไม่บรรลุตามเป้าของโครงการเท่าที่ควร

แม้ว่าหลักสูตร “ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ” มีจุดแข็งตรงที่กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดและวิเคราะห์ได้ด้วยตัวเอง แต่หลักสูตรมีจุดอ่อนในเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละแผนที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าที่ควร ครูมักจะพบว่าเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ ทำให้ครูไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ได้ทันหรือสอนได้เต็มแผนตามหลักสูตร ทำให้การจัดการเรียนรู้ตกเนื้อหาสาระสำคัญไปได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าความเข้มข้นเชิงเนื้อหาองค์ความรู้และวิชาการยังมีน้อย ทั้งเนื้อหาวิชาการเพศศึกษา และอนามัยเจริญพันธุ์ และความรู้เรื่องโรคเอดส์และช่องทางเสี่ยงอย่างรอบด้าน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ในหลักสูตรมีเพียง 1-2 แผนเท่านั้น ดังนั้นเมื่อวัดผลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในประเด็นเหล่านี้จึงพบว่านักเรียนกลุ่มในโครงการยังมีความรู้ไม่เพียงพออยู่ ถึงแม้ว่ามี การเปลี่ยนแปลงค่อนข้างดีกว่ากลุ่มนอกโครงการก็ตาม

อย่างไรก็ดี ผลการสำรวจในกลุ่มนักเรียนอย่างต่อเนื่องนี้ สามารถให้ข้อสรุปได้อีกประการหนึ่งว่า การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นอย่างที่คนทั่วไปคิด เพราะนักเรียนกลุ่มในโครงการที่ได้เรียนรู้วิชาเพศศึกษาและถูกติดตามต่อเนื่อง 3 ปีไม่ได้มีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการแต่อย่างใด ในทางตรงข้าม นักเรียนกลุ่มที่ได้เรียนรู้เพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง กลับจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมด้านการป้องกันความเสี่ยง และการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่ากลุ่มนอกโครงการ

สรุปผลการศึกษา

- เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มนอกโครงการแล้ว นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งสังกัด สพฐ. และอาชีวศึกษา มีความรู้โดยรวม ในเรื่องเพศศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ ดีกว่า และนักเรียนในโครงการเกิดทัศนคติด้านบวกต่อเรื่องเพศวิถี เพศสภาวะ และสัมพันธ์ภาพต่อผู้อื่น ตลอดจนความมั่นใจในการสื่อสารพูดคุยเรื่องเพศดีกว่านักเรียนในกลุ่มโรงเรียนนอกโครงการ

- อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ยังไม่มากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้น เช่น การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีด้วยการใช้ถุงยางอนามัยในผู้ที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว การอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ฯลฯ

- การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในเนื้อหาเรื่องเอดส์ยังไม่มากพอ ดังนั้นความรู้ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงต่อเอดส์ ในนักเรียนอาชีวศึกษาและ สพฐ. ทั้งกลุ่มในและนอกโครงการไม่มีความแตกต่างกัน และไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

- การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาของโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” ไม่ได้ส่งผลให้นักเรียนมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด โดยประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในและนอกโครงการในการสำรวจรอบสุดท้ายไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม นักเรียนชายในโครงการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มชายนอกโครงการ แต่กลุ่มนักเรียนหญิงในโครงการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่าหญิงนอกโครงการ ส่วนในกลุ่มมัธยมศึกษา กลุ่มนอกโครงการมีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มในโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- นักเรียนกลุ่มในโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ มีแนวโน้มจะกล่าวพูดคุยสื่อสารเรื่องพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและการป้องกันกับคู่มากกว่านักเรียนกลุ่มนอกโครงการที่มีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ มีการใช้ถุงยางอนามัยสูงขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจทั้งสองรอบ

- การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาที่ไม่ต่อเนื่อง อาจส่งผลต่อทัศนคติ ความเข้าใจ ความตระหนักในการป้องกันความเสี่ยงของนักเรียน ดังหลักฐานผลการสำรวจในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้เพศศึกษาเพียงหนึ่งเทอมเท่านั้น ซึ่งผลการสำรวจในรอบที่ 2 ที่เป็นรอบหลังการเรียนรู้เสร็จสิ้น จะมีแนวโน้มดีที่สุด หลังจากนั้นแนวโน้มความตระหนักของนักเรียนอาชีวศึกษาก็ลดน้อยลงไป

ข้อเสนอแนะจากผลการประเมิน

- โครงการก้าวอย่างเข้าใจและสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นสม่ำเสมอ โดยเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่ควรกระจายการเรียนรู้อาชีวศึกษาให้ต่อเนื่องทุกเทอมเช่นสถานศึกษามัธยมศึกษาในโครงการ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาต่อเนื่องและปลูกฝังความตระหนักและความรับผิดชอบในเรื่องเพศไปจนถึงระดับที่ติดลึกในตัววัยรุ่น จนกระทั่งเข้าสู่ผู้ใหญ่

- การจัดการเรียนรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์และการป้องกันความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวียังเป็นจุดอ่อนของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาของโครงการ จำเป็นต้องมีการทบทวนบทเรียนการสอนว่ามีจุดอ่อนอะไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นส่วนของตัวหลักสูตรเองหรือตัวผู้สอน ในเชิงเนื้อหาและเทคนิคการสอนเรื่องช่องทางเสี่ยงต่อเอชไอวี/เอดส์

ภาคผนวก

หมายเลขแบบสอบถาม.....

แบบสอบถามโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา (รอบที่ 3)

เรามาจับมือทำความเข้าใจกันก่อน

สิ่งสำคัญที่อยากทำความเข้าใจกับนักเรียนก่อนตอบ คือ แบบสอบถามชุดนี้ ไม่มีถูก ไม่มีผิด และไม่เหมือนกับการทำข้อสอบ เพราะเราต้องการพูดคุย สอบถามความคิด ความรู้สึก และทัศนคติต่างๆ ให้ตรงกับความเป็นจริงของวัยรุ่นยุคนี้มากที่สุด โดยนักเรียนไม่ต้องกังวลว่า คำตอบจะมีผลต่อตัวนักเรียนหรือต่อผลการเรียนใดๆ ทั้งสิ้น เพราะคำตอบที่นักเรียนให้จะถูกเก็บเป็นความลับ หากไม่สะดวกให้ข้อมูลในส่วนใด หรือไม่ต้องการให้ข้อมูลต่อสามารถหยุดตอบได้ทันที และนักเรียนไม่ต้องระบุชื่อ-นามสกุลในแบบสอบถามนี้

สุดท้ายนี้ ขอให้นักเรียนมีความสบายใจและสนุกกับการตอบคำถามทุกข้อ มีทั้งหมด 5 ตอนด้วยกัน โปรดอ่านคำอธิบายให้ละเอียด และเลือกตอบสิ่งที่ตรงกับตัว ตรงกับใจของนักเรียนมากที่สุด

ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมืออย่างดียิ่งของนักเรียนทุกคน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....
2. ระดับชั้นเรียนในปัจจุบัน ม. 1 ม. 2 ม. 3
2. เพศ ชาย หญิง อื่นๆ
3. อายุ.....ปี (ให้นับจำนวนปีเต็ม)
4. ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ
5. ปัจจุบันนักเรียนพักอาศัยอยู่กับใคร
 พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ญาติ พักอยู่เองโดยลำพังไม่มีผู้ใหญ่ดูแล
 อยู่ในหอพักสถานศึกษา อื่น ๆ ระบุ.....

1.2 นักเรียนเข้าใจคำเหล่านี้หรือไม่

การมีประจำเดือน	☐ เข้าใจ	☐ ไม่เข้าใจ
การฉีกเปือกของผู้ชาย	☐ เข้าใจ	☐ ไม่เข้าใจ
เพศสัมพันธ์ ☐ เข้าใจ	☐ ไม่เข้าใจ	
การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (การช่วยตัวเอง)	☐ เข้าใจ	☐ ไม่เข้าใจ
ออรัลเซ็กส์ (การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศ)	☐ เข้าใจ	☐ ไม่เข้าใจ

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

2.1 “สิ่งที่ฉันเป็น” นักเรียนลองประเมินตัวเอง โดยนึกถึงตัวตนของนักเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร

1. ฉันไม่สบายใจเวลาที่มีคนพูดถึงตัวฉันในแง่ที่ไม่ดี เช่น เตี้ย โย่ง ขาว อ้วน มีสิ่ว ฯลฯ ฉันมักเก็บคำพูดเหล่านั้นไปคิด ไปร้องไห้คนเดียว

เหมือนตัวฉันเลย มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน ไม่เหมือนตัวฉันเลย

2. ฉันมักเชื่อตามข่าวหรือข้อมูลที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือพิมพ์

เหมือนตัวฉันเลย มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน ไม่เหมือนตัวฉันเลย

3. ฉันรู้สึกมั่นใจที่จะแสดงความเป็นชาย ความเป็นหญิง ตั๊ด เกย์ ทอม ดี ฯลฯ ของฉัน

เหมือนตัวฉันเลย มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน ไม่เหมือนตัวฉันเลย

4. ฉันต้องพยายามทำทุกอย่างให้เพื่อนยอมรับ แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ตาม

เหมือนตัวฉันเลย มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน ไม่เหมือนตัวฉันเลย

5. ฉันสามารถจัดการกับความโกรธได้ โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรงกับเพื่อนหรือคนที่ฉันรัก

เหมือนตัวฉันเลย มีส่วนคล้ายๆ ตัวฉัน ไม่เหมือนตัวฉันเลย

2.2 เปิดใจพูดเรื่องเพศ (เช่น ความเป็นหนุ่มสาว, เรื่องแฟน, สุขภาพทางเพศ, การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ฯลฯ)

ข้อความ	ทำได้แน่นอน	คงทำได้	คิดว่าไม่ทำนะ	ไม่ทำแน่นอน
1. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับเพื่อนสนิท				
2. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับพ่อแม่				
3. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับครู				
4. ฉันกล้าพูด กล้าถาม หรือเล่าเรื่องตัวเองที่เกี่ยวกับเรื่องเพศในห้องเรียนวิชาเพศศึกษา				

2.3 ความนึกคิดของฉัน

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. งานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิงเท่านั้น				
2. ผู้ชายไม่ควรแสดงความอ่อนแอหรือร้องไห้ต่อหน้าผู้อื่น				
3. ผู้หญิงไม่ควรบอกรักหรือแสดงความรักผู้ชายก่อน				
4. ผู้ชายควรหาประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน				
5. การมีความรู้สึกทางเพศในวัยของฉัน ไม่เป็นเรื่องน่าอาย				
6. ผู้หญิงที่พกพาถุงยางอนามัยติดตัวเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี				
7. คนรักเพศเดียวกัน เช่น ตุ๊ด เกย์ ทอม ดี ฯลฯ เป็นคนจิตผิดปกติ				
8. ฉันคิดว่า ถ้าพูดเรื่องเพศจะทำให้คนรอบข้างมองว่าฉันเป็นคนสำส่อน (คนที่มั่วเรื่องเพศ)				
9. ฉันคิดว่า พวกเขา รักเพศเดียวกันดูเป็นตัวตลก				
10. ฉันรู้สึกอึดอัดที่ต้องเดินเคียงข้างเพื่อนที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว				
11. ฉันรู้สึกว่า เพื่อนที่มีแฟนหลายคนพร้อมๆ กันเป็นคนไม่ดี				
12. ฉันเชื่อว่า หากต้องการมีความปลอดภัยทางเพศ คู่รักหรือแฟนต้องสามารถพูดคุยและเปิดใจต่อกันในเรื่องเพศ				

2.4 ทำอย่างไรดีหนอ นักเรียนคิดอย่างไรต่อเหตุการณ์สมมติเหล่านี้

ข้อความ	ทำได้แน่นอน	คงทำได้	คิดว่าไม่ทำนะ	ไม่ทำแน่นอน
1. ฉันทักทายเพื่อนว่า “ไม” เมื่อฉันไม่เห็นด้วย				
2. ถ้าฉันจะมีเพศสัมพันธ์ ฉันทักทายที่จะบอกแฟนให้ใช้ถุงยางอนามัย				
3. แม้ว่าคนขายมองด้วยสายตาว่า ฉันเป็นนักเรียนใจแตก แต่ฉันยังกล้าเข้าไปซื้อถุงยางอนามัย				
4. ฉันทักทายปฏิเสธทุกครั้ง ถ้าถูกรบเร้าให้มีเพศสัมพันธ์ในเวลาที่ไม่พร้อม				
5. ฉันทักทายถุงยางอนามัยติดตัวเพื่อเตรียมความพร้อม				

ตอนที่ 3 (หน้า 5) เป็นเรื่องความรู้เรื่องเพศ ซึ่งอาจมีบางคำที่นักเรียนไม่เคยได้ยินมาก่อน หรือไม่เข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ

เช่น ข้อ 2 คำว่า “ผื่นเปื่อยก”

ข้อ 6 และ 13 คำว่า “การสำเร็จความใคร่ (การช่วยตัวเอง)”

ข้อ 9 คำว่า “เพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายหรือหญิงกับหญิง”

ข้อ 11 คำว่า “การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศ”

หากนักเรียนไม่เข้าใจคำเหล่านี้ ให้นักเรียนเลือกคำตอบช่อง “ไม่รู้” โดยไม่ต้องพยายามเดาว่าจริง ไม่จริง หรือไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

3.1 เรื่องพวกนี้คุณรู้หรือไม่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่รู้	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. ทุก 1 เดือนจะมีไข่ 1 ใบเคลื่อนตัวออกจากรังไข่ของผู้หญิงไปตามท่อรังไข่ หากไม่มีเชื้ออสุจิมาผสม จะทำให้ผนังมดลูกหลุดออกมามากลายเป็นประจำเดือน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
2. เมื่อเรามีประจำเดือน/ฝันเปียกแสดงว่าเราสามารถท้องหรือทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ได้	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
3. การกินยาคุมกำเนิดแฉงแรกต้องเริ่มทันทีครั้งแรกภายใน 5 วันแรกที่มีประจำเดือนและกินติดต่อกันทุกวัน วันละ 1 เม็ดจนหมดแผง	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
4. การนับหน้า 7 หลัง 7 คือนับวันก่อนมีประจำเดือนวันแรกย้อนขึ้นไป 7 วันและนับวันที่ประจำเดือนหมดวันสุดท้ายถัดไปอีก 7 วัน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
5. ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินสามารถใช้บ่อยได้เท่าที่ต้องการโดยไม่เกิดผลเสียต่อสุขภาพ	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
6. การสำเร็จความใคร่ (การช่วยตัวเอง) ให้คนที่เรารักเป็นวิธีหนึ่งที่ปลอดภัยจากการตั้งครรภ์	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่รู้	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
7. การใส่ถุงยางอนามัยสองชั้นจะยิ่งป้องกันเอ็ดส์ได้มากขึ้น					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
8. คนที่ดูแล้วสุขภาพปกติไม่เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
9. การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายหรือหญิงกับหญิงไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอ็ดส์					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
10. เราทราบว่า ใครติดเชื้อเอชไอวีก็ต่อเมื่อคนๆ นั้นได้รับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแล้วเท่านั้น					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
11. การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศ (Oral sex) ไม่ถือว่าเป็นการร่วมเพศ					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
12. การล้างอวัยวะเพศด้วยน้ำสะอาดไม่เพียงพอ ต้องใช้น้ำยาล้างช่องคลอดตามที่มีการโฆษณาด้วย					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
13. การระบายความต้องการทางเพศด้วยการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองไม่ใช่เรื่องผิดธรรมชาติ					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

3.2 เรารู้อะไรเกี่ยวกับความเสี่ยง นักเรียนลองพิจารณากิจกรรมต่อไปนี้ แล้วระบุว่า กิจกรรมใดที่มีความเสี่ยงมาก เสียเล็กน้อย และไม่มีเสี่ยง ในการติดเชื้อเอชไอวี

ข้อความ	เสี่ยงมาก	เสี่ยงน้อย	เสี่ยงน้อยมาก	ไม่เสี่ยง	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. การนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
2. การซื้ออาหารจากแม่ค้าที่ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
3. การใช้กรรไกรตัดเล็บร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
4. การที่แม่ติดเชื้อเอชไอวีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
5. การเป็นผู้บริจาคให้เลือด					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
6. ถูกยุงกัด					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
7. การจูบปาก					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
8. การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
9. การสูดรับลมหายใจของผู้ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
10. การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะของผู้ติดเชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

3.3 เราจะอยู่ด้วยกันอย่างไรดี

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

- ฉันเป็นเพื่อนที่มีความรักความจริงใจให้กับเพื่อนที่ติดเชื้อเอชไอวี
 ทำได้แน่ๆ ทำได้เป็นบางครั้ง ทำไม่ได้
- ฉันเล่นบาสเก็ตบอลกับเพื่อนที่ติดเชื้อเอชไอวี แม้จะต้องสัมผัสเหงื่อของเพื่อนก็ตาม
 ทำได้แน่ๆ ทำได้เป็นบางครั้ง ทำไม่ได้
- ฉันดูแลและสัมผัสร่างกายของญาติที่ติดเชื้อเอชไอวี
 ทำได้แน่ๆ ทำได้เป็นบางครั้ง ทำไม่ได้
- ฉันอยู่กับผู้ติดเชื้อเอชไอวีโดยไม่ตั้งเงื่อนไขของการอยู่ร่วมกัน เช่น แยกภาชนะ (จาน, ชาม, แก้วน้ำ, ผ้าห่ม ฯลฯ)
 ทำได้แน่ๆ ทำได้เป็นบางครั้ง ทำไม่ได้

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในแต่ละช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด โดยตอบให้ครบทุกช่อง

4.1 นักเรียนเคยได้ยิน เคยเห็น เคยใช้อุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่ และมีความรู้เพียงพอหรือไม่

	เคยได้ยินหรือไม่	เคยเห็นหรือไม่	เคยใช้หรือไม่	มีความรู้เพียงพอหรือไม่
1. ชุดตรวจการตั้งครรภ์	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
2. ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้; ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
3. ยาคุมกำเนิดทั่วไป	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
4. ถุงยางอนามัย	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ

4.2 นักเรียนรู้จักและเคยไปใช้แหล่งบริการสุขภาพทางเพศเหล่านี้หรือไม่

	รู้จักหรือไม่	เคยไปใช้บริการหรือไม่
1. สถานที่ตรวจหาเชื้อเอชไอวี	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ
2. สถานบริการสุขภาพวัยรุ่น เช่น เฟรนคอนเนอร์ (ศูนย์ ให้คำปรึกษาวัยรุ่น), ศูนย์ สุขภาพวัยรุ่น, ฮอตไลน์ให้ คำปรึกษาวัยรุ่น ฯลฯ	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ
3. เว็บไซต์ทีนแพธ (www.teenpath.net)	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ

4.3 แหล่งบริการให้คำปรึกษาในโรงเรียน มีอยู่ที่ใดบ้าง

	ใคร/ที่ใดที่ให้คำปรึกษาเรื่องเพศศึกษาได้	นักเรียนเคยไปปรึกษาหรือไม่
1. ห้องพยาบาล	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
2. ครูแนะแนว	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
3. ครูประจำชั้น	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
4. ครูที่ปรึกษา (โฮมรูม)	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
5. ครูคนอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ กล่าวมา	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย

4.4 นักเรียนเคยได้ยินและได้เห็นสื่อรณรงค์เรื่องเพศศึกษาและเอดส์เหล่านี้หรือไม่

	เคยได้ยิน	เคยเห็น
1. ซีดี “หมิงมานรูด”	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ
2. หนังสือการ์ตูนโป๊	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ
3. โฆษณาทางทีวีหรือวิทยุ “ยี่ดอกพกถุง”	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

1. ปัจจุบันนักเรียนมีแฟนแล้วหรือยัง

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ

2. ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

ไม่เคย (จบการตอบแบบสอบถาม ไม่ต้องตอบข้อต่อไป)

เคย

2.1ให้อ่านข้อความในตารางแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ฉันกับแฟน/คู่เคยพูดคุยแลกเปลี่ยนทุกเรื่องในเรื่องเพศ			
2. ฉันกับแฟน/คู่เคยพูดถึงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี			
3. ฉันกับแฟน/คู่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง			

2.2 ในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย นักเรียนหรือคู่ได้ใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ จำไม่ได้ ไม่แน่ใจ

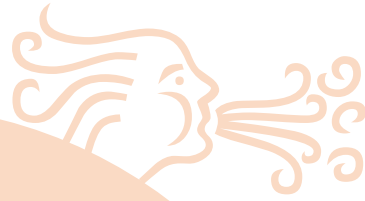
2.3 ในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย ฉันหรือแฟน/คู่ของฉันใช้ยาคุมกำเนิด

ใช่ ไม่ใช่ จำไม่ได้ ไม่แน่ใจ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

หมายเลขแบบสอบถาม.....

แบบสอบถามโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา (รอบที่ 3)

เรามาจับมือทำความเข้าใจกันก่อน

สิ่งสำคัญที่อยากทำความเข้าใจกับนักเรียนก่อนตอบ คือ แบบสอบถามชุดนี้ไม่มีถูก ไม่มีผิด และไม่เหมือนกับการทำข้อสอบ เพราะเราต้องการพูดคุย สอบถามความคิด ความรู้สึก และทัศนะต่างๆ ให้ตรงกับความเป็นจริงของวัยรุ่นยุคนี้มากที่สุด โดยนักเรียนไม่ต้องกังวลว่า คำตอบจะมีผลต่อตัวนักเรียนหรือต่อผลการเรียนใดๆ ทั้งสิ้น เพราะคำตอบที่นักเรียนให้จะถูกเก็บเป็นความลับ หากไม่สะดวกให้ข้อมูลในส่วนใด หรือไม่ต้องการให้ข้อมูลต่อสามารถหยุดตอบได้ทันที และนักเรียนไม่ต้องระบุชื่อ-นามสกุลในแบบสอบถามนี้

สุดท้ายนี้ ขอให้นักเรียนมีความสบายใจและสนุกกับการตอบคำถามทุกข้อ มีทั้งหมด 6 ตอนด้วยกัน โปรดอ่านคำอธิบายให้ละเอียด และเลือกตอบสิ่งที่ตรงกับตัว ตรงกับใจของนักเรียนมากที่สุด

ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมืออย่างดียิ่งของนักเรียนทุกคน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

- 1.1 ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....
- 1.2 ระดับชั้นเรียนในปัจจุบัน ปวช. 1 ปวช. 2 ปวช. 3
- 1.3 เพศ ชาย หญิง อื่นๆ
- 1.4 อายุ.....ปี (ให้นับจำนวนปีเต็ม)
- 1.5 ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ
- 1.6 ปัจจุบันนักเรียนพักอาศัยอยู่กับใคร
- พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ญาติ พักอยู่เองโดยลำพังไม่มีผู้ใหญ่ดูแล
- อยู่ในหอพักสถานศึกษา อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

2.1 “สิ่งที่ฉันเป็น” ให้นักเรียนลองประเมินตัวเอง โดยนึกถึงตัวตนของนักเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร

ข้อความ	เหมือนตัวฉันเลย	มีส่วนคล้าย ๆ ตัวฉัน	ไม่เหมือนตัวฉันเลย
1. ฉันไม่สบายใจเวลาที่มีคนพูดถึงตัวฉันในแง่ที่ไม่ดี เช่น เตี้ย โย่ง ขาว อ้วน มีสิ่ว ฯลฯ ฉันมักเก็บคำพูดเหล่านั้นไปคิดไปร้องไห้คนเดียว			
2. ฉันมักเชื่อตามข่าวหรือข้อมูลที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือพิมพ์			
3. ฉันรู้สึกมั่นใจที่จะแสดงความเป็นชาย ความเป็นหญิง ตูด เก๋ๆ ทอม ดี ฯลฯ ของฉัน			
4. ฉันต้องพยายามทำทุกอย่างให้เพื่อนยอมรับ แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ตาม			
5. ฉันสามารถจัดการกับความโกรธได้โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรงกับเพื่อนหรือคนที่ฉันรัก			

2.2 เปิดใจพูดเรื่องเพศ (เช่น ความเป็นหนุ่มสาว, เรื่องแฟน, สุขภาพทางเพศ, การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ฯลฯ)

ข้อความ	ทำได้แน่นอน	คงทำได้	คิดว่าไม่ทำนะ	ไม่ทำแน่นอน
1. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับเพื่อนสนิท				
2. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับพ่อแม่				
3. ฉันกล้าพูดเรื่องเพศกับครู				
4. ฉันกล้าพูด กล้าถาม หรือเล่าเรื่องตัวเอง ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศในห้องเรียนวิชาเพศศึกษา				

2.3 ความรู้สึกของฉันที่มีต่อคนรอบข้าง

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. แม่เพื่อนแสดงความโกรธเกี่ยวกับฉัน ฉันจะไม่ได้ตอบกลับด้วยการระเบิดอารมณ์เข้าใส่				
2. ฉันกล้าแสดงความคิดเห็นและเหตุผลของฉัน เมื่อไม่เห็นด้วยกับครูในเรื่องเพศ				
3. ฉันคิดว่า ถ้าพูดเรื่องเพศจะทำให้คนรอบข้างมองว่า ฉันเป็นคนสำส่อน				
4. ฉันคิดว่า พวกเขาเพศเดียวกันดูเป็นตัวตลก				
5. ฉันรู้สึกอึดอัดที่ต้องเดินเคียงข้างเพื่อนที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว				
6. ฉันรู้สึกว่า เพื่อนที่มีแฟนหลายคนพร้อมๆ กัน เป็นคนไม่ดี				

2.4 “ฉันจะอย่างไรดี” นักเรียนคิดอย่างไรต่อเหตุการณ์สมมติเหล่านี้

ข้อความ	ทำได้แน่นอน	คงทำได้	คิดว่าไม่ทำนะ	ไม่ทำแน่นอน
1. ฉันกล้าพูดกับเพื่อนว่า “ไม่” เมื่อฉันไม่เห็นด้วย				
2. ถ้าแฟนลบลบคำร่างกายของฉัน เป็นสัญญาณขอมีเพศสัมพันธ์ แต่ในขณะนั้นฉันไม่พร้อมและไม่ต้องการ ฉันกล้าพูดกับแฟนว่า “หยุด”				
3. ถ้าฉันจะมีเพศสัมพันธ์ ฉันกล้าที่จะบอกแฟนให้ใช้ถุงยางอนามัย				
4. ฉันกล้าปฏิเสธทุกครั้ง ถ้าถูกรบเร้าให้มีเพศสัมพันธ์ในเวลาที่ไม่พร้อม				
5. แม้ว่าคนขายมองด้วยสายตาว่าฉันเป็นนักเรียนใจแตก แต่ฉันยังกล้าเข้าไปซื้อถุงยางอนามัย				
6. ฉันกล้าเข้าไปถามวิธีการใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินจากคนขายยา				
7. ฉันกล้าพกถุงยางอนามัยติดตัวเพื่อเตรียมความพร้อม				

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

3.1 เรื่องพวกนี้คุณรู้หรือไม่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่รู้	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. การฝันเปียกบ่อยๆ จะทำให้จิตผิดปกติหรือเพี้ยน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
2. ทุก 1 เดือน จะมีไข่ 1 ใบเคลื่อนตัวออกจากรังไข่ของผู้หญิงไปตามท่อรังไข่ หากไม่มีเชื้ออสุจิผสม จะทำให้ผนังมดลูกหลุดออกมา กลายเป็นประจำเดือน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
3. การช่วยตัวเองบ่อย ๆ จะทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
4. เมื่อเรามีประจำเดือน/ฝันเปียกแสดงว่าเราสามารถท้องหรือทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
5. การมีความรู้สึกทางเพศในวัยของฉันทันทีเป็นเรื่องน่าอาย	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
6. การระบายความรู้สึกทางเพศจะต้องมีเพศสัมพันธ์อย่างเดียวเท่านั้น	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
7. การมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวไม่ทำให้ท้องได้	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
8. คนที่มีความรู้เรื่องเพศมาก ๆ แสดงว่า จะต้องเคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
9. ยาคุมกำเนิดมี 2 ชนิดคือ แบบกิน 21 วัน และแบบกิน 28 วัน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่รู้	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
10. การมีความสุขทางเพศไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและขนาดของอวัยวะเพศ	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
11. ยาขับประจำเดือนมีสรรพคุณสามารถทำให้แท้งลูกได้	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
12. การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศ (Oral sex) ไม่ถือว่าเป็นการร่วมเพศ	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
13. คนรักเพศเดียวกัน เช่น ตู๊ด เกย์ ทอม ดี ฯลฯ ไม่ใช้คนวิกลจริตหรือผิดปกติทางจิต	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
14. คนที่ดูแล้วสุขภาพปกติดีไม่เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
15. การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายหรือหญิงกับหญิงไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
16. การกินยาคุมกำเนิดแผงแรกต้องเริ่มต้นเม็ดแรกภายใน 5 วันแรกที่มีประจำเดือนและกินติดต่อกันทุกวัน วันละ 1 เม็ด จนหมดแผง	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
17. การนับหน้า 7 หลัง 7 คือ นับวันก่อนมีประจำเดือนวันแรกย้อนขึ้นไป 7 วันและนับวันที่ประจำเดือนหมดวันสุดท้ายถัดไปอีก 7 วัน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
18. ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินสามารถใช้บ่อยได้เท่าที่ต้องการโดยไม่เกิดผลเสียต่อสุขภาพ	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
19. การใส่ยางอนามัยสองชิ้นจะยิ่งป้องกันเอชไอวีมากขึ้น	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
20. การกินเหล้าหรืออยู่ในภาวะมีเมามากจะเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน	☐	☐	☐	☐	☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....

3.2 เราจะเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง นักเรียนลองพิจารณากิจกรรมต่อไปนี้ แล้วระบุว่า กิจกรรมใดที่มีความเสี่ยงมาก เสี่ยงน้อย และไม่มีเสี่ยง ในการติดชื้อเอชไอวี

ข้อความ	เสียง มาก	เสียง น้อย	เสียง น้อยมาก	ไม่ เสี่ยง	นักเรียนได้รู้เรื่องนี้จากที่ใด (ถามบรรดาตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. การนั่งร่วมวงกินอาหารกับผู้ติดชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
2. การซื้ออาหารจากแม่ค้าที่ติดชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
3. การใช้กรไกรดัดเล็บรวมกับผู้ติดชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
4. การที่แม่ติดชื้อเอชไอวีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
5. การเป็นผู้บริจาคโลหิต					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
6. ถูกยุงกัด					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
7. การจูบปาก					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
8. การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
9. การสูดรับลมหายใจของผู้ติดชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
10. การใช้ปากและลิ้นกับอวัยวะเพศของผู้ติดชื้อเอชไอวี					☐ ในชั้นเรียน ☐ พ่อแม่ ☐ เพื่อน ☐ สื่อต่างๆ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

3.3 เราจะอยู่ด้วยกันอย่างไร
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ทำได้แน่ ๆ	ทำได้เป็นบางครั้ง	ทำไม่ได้
1. ฉันเป็นเพื่อนที่มีความรักความจริงใจให้กับผู้ติดชื้อเอชไอวี			
2. ฉันเล่นบาสเก็ตบอลกับเพื่อนที่ติดชื้อเอชไอวี แม้จะต้องสัมผัสสิ่งของของเพื่อนก็ตาม			
3. ฉันดูแลและสัมผัสร่างกายของญาติที่ติดชื้อเอชไอวี			
4. ฉันอยู่กับผู้ติดชื้อเอชไอวีโดยไม่ตั้งเงื่อนไขของการอยู่ร่วมกัน เช่น แยกภาชนะ (จาน, ชาม, แก้วน้ำ, ผ้าห่ม ฯลฯ)			

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียดแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในแต่ละช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด โดยตอบให้ครบทุกช่อง

4.1 นักเรียนเคยได้ยิน เคยเห็น เคยใช้อุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่ และมีความรู้เพียงพอหรือไม่

	เคยได้ยินหรือไม่	เคยเห็นหรือไม่	เคยใช้หรือไม่	มีความรู้เพียงพอหรือไม่
1. ชุดตรวจการตั้งครรภ์	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
2. ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้; ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
3. ยาคุมกำเนิดทั่วไป	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ
4. ถุงยางอนามัย	☐ เคยได้ยิน ☐ ไม่เคยได้ยิน ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยเห็น ☐ ไม่เคยเห็น ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ	☐ พอ ☐ ไม่เพียงพอ ☐ ไม่แน่ใจ

4.2 นักเรียนรู้จักและเคยไปใช้แหล่งบริการสุขภาพทางเพศเหล่านี้หรือไม่

	รู้จักหรือไม่	เคยไปใช้บริการหรือไม่
1. สถานที่ตรวจหาเชื้อเอชไอวี	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ
2. สถานบริการสุขภาพวัยรุ่น เช่น เฟรนคอนเนอร์ (ศูนย์ให้คำปรึกษาวัยรุ่น), ศูนย์สุขภาพวัยรุ่น, ฮอตไลน์ให้คำปรึกษาวัยรุ่น ฯลฯ	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ
3. เว็บไซต์ทีนแพธ (www.teenpath.net)	☐ รู้จัก ☐ ไม่รู้จัก ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคยใช้ ☐ ไม่เคยใช้ ☐ ไม่แน่ใจ

4.3 แหล่งบริการให้คำปรึกษาในโรงเรียน มีอยู่ที่ใดบ้าง

	ใคร/ที่ใดที่ให้คำปรึกษาเรื่องเพศศึกษาได้	นักเรียนเคยไปปรึกษาหรือไม่
1. ห้องพยาบาล	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
2. ครูที่ปรึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
3. ครูฝ่ายปกครอง	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
4. ครูสอนเพศศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย
5. อื่นๆ โปรดระบุ.....	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่แน่ใจ	☐ เคย ☐ ไม่เคย

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนเลือกมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ปัจจุบันนักเรียนมักจะเป็นอย่างไรหรือไม่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. ฉันไม่เข้าใจความรู้สึกและเหตุผลของพ่อแม่ในเวลาที่ท่านบ่นฉัน		
2. ฉันไม่กล้าที่จะพูดสิ่งที่ฉันต้องการและไม่ต้องการกับเพื่อนของฉัน		
3. ฉันไม่สามารถรับฟังและยอมรับความคิดของเพื่อนที่ไม่เหมือนกับฉัน		
4. ฉันเชื่อเพื่อนทุกครั้งเวลาที่เพื่อนพูดเรื่องเพศให้ฟัง		
5. ฉันมักตัดสินเพื่อนไปก่อนเมื่อเห็นเพื่อนทำไม่ดี		
6. ฉันไม่สามารถคุยเรื่องเพศกับเพื่อนต่างเพศได้		
7. ฉันไม่กล้าเล่าเรื่องแฟนหรือเพื่อนต่างเพศให้พ่อแม่ฟัง		
8. ฉันไม่กล้าถามเรื่องเพศที่ฉันอยากรู้จากครูในห้องเรียน		
9. ฉันไม่สบายใจที่จะพูดกับเพื่อนที่มีรสนิยมทางเพศต่างจากฉัน		

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนอ่านคำถามให้ละเอียด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

1. ปัจจุบันนักเรียนมีแฟนแล้วหรือยัง

- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ

2. ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

- ไม่เคย (จบการตอบแบบสอบถาม ไม่ต้องตอบข้อต่อไป)
 เคย

2.1 ให้อ่านข้อความในตารางแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ฉันทักแฟน/คุเคยพูดคุยแลกเปลี่ยนทุกเรื่องในเรื่องเพศ			
2. ฉันทักแฟน/คุเคยพูดถึงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี			
3. ฉันทักแฟน/คุใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง			

2.2 ในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย นักเรียนหรือคู่ได้ใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่ จำไม่ได้ ไม่แน่ใจ

2.3 ในเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย ฉันทักหรือแฟน/คุของฉันใช้ยาคุมกำเนิด

- ใช่ ไม่ใช่ จำไม่ได้ ไม่แน่ใจ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

บริษัทจัดการโรมาติกไทย

สนับสนุนโดย

350

600

450 700

750 650 100

50 330 620 440

780 150 225 555 143